БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 68 (17.946). • 22 март 1981 йил, якшанба • Баҳоси 2 тийин.

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

ПРОГРАММАГА МУВОФИҚ

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ, 21 март. (ТАСС). 1981 йилнинг 24 январида Ер атрофи орбитасига чиқарилган «Прогресс-12» автомат транспорт кемасининг учиши тугади.

Кеча бошқариш марказидан берилган командаларга мувофиқ, юк кемаси фазода мўлжал олдирилди, сўнгра Москва вақти билан соат 19 дан 59 минут ўтганда унинг мотор установкаси ишга солинди. Тормозлаш натижасида «Прогресс-12» кемаси пасайиш траекториясига ўтди, Тинч океаннинг белгиланган райони устида атмосферанинг зич қатламларига кирди ва йўқ бўлиб кетди.

Владимир Коваленок билан Виктор Савиних «Салют-6» — «Союз Т-4» орбитал комплекси ичидаги ишни давом эттирмоқдалар.

Владимир Коваленок билан Виктор Савинихнинг саломатлиги яхши.

«Салют-6» — «Союз Т-4» орбитал илмий-тадқиқот комплексининг учиши нормал ўтмоқда.

ЗАРБДОР МЕҲНАТИМИЗ — БЕШ ЙИЛЛИККА

ЧОРВАЧИЛИК ЖОНКУЯРЛАРИ

Улуғ доҳий В. И. Ленин 1918 йил июль ойида имзолаган Декретга мувофиқ мамлакатда зоотехника таълимоти жорий қилинди. Зоотехниклар, агрономлар, инженер-механизаторлар, ветеринария врачлари, фельдшерлар зиммасига чорва моллар зотини аниқлаш ва яхшилаш, туёқ сонини кўпайтириш, маҳсулдорлигини ошириш, озуқа базасини мустаҳкамлаш, ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш вазифаси юкланди. Барча жойда бўлгани каби республикамизда ҳам турли касбдаги мутахассисларнинг катта отряди етишиб чиқди ва камол топди, доҳий таълимоти улар ҳаёти ва меҳнат фаолиятининг таркибий қисмига айланди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев партия XXVI съездида қилган ғоятда ёрқин, сермазмун, илҳомбахш докладида мутахассисларнинг ташкилотчилик, тарғиботчилик ва сафарбарлик ролини улуғлаб, «ҳар бир мутахассис ўз ишлаб чиқариш участкасида барча резервлардан фойдаланиб, ҳамма ишда тегишлича тартиб ўрнатса, ўша соҳанинг иши янада юришиб кетади, самарадорлик ва сифат янада юқори бўлади» деди. Бунинг учун амалиётчилик билан ишбилармонликни буюк мақсадларга интилиш билан узвий боғлаш кераклигини таъкидлади.

Биринчи вазифа, — деди Л. И. Брежнев, — таъминотда таҳчиллик, айниқса, сезилаётган қишлоқ хўжалик маҳсулотлари турларини етиштиришни кўпайтиришдан иборатдир...

Республикамизда ўз хизмат бурчини сидқидилдан ўтаётган, чорвачиликни ривожлантириш, маҳсулотлар тайёрлаш топшириқларини бажаришга катта ҳисса қўшаётган мутахассислар кўп, уларнинг сафи тобора кенгайиб, мустаҳкамланмоқда. Бахмал районидаги «Бахмал» совхозининг бош зоотехниги Муҳаммадқул Қўнушовнинг ташаббуси билан чорвадорларнинг иқтисодий конференциялари ўтказиляпти, Ўзбекистон Компартияси XX съезди, КПСС XXVI съезди ҳужжатлари чуқур ўрганиляпти, хўжалик раҳбарлари, молбоқарлар, сут соғувчилар, ем-хашак тайёрловчиларнинг докладлари тингланяпти, бой тажрибалар умумлаштириляпти, ўн биринчи беш йиллик, унинг биринчи давраси 1981 йил планларини тез ва соз бажариш режалари белгиланяпти.

Совхоз чорвадорлари планлар тузиб, янги мажбуриятлар қабул қилар эканлар, ўртоқ Л. И. Брежневнинг «Чамаси, план интизоми олдига ҳам, планларнинг сифати олдига ҳам қаттиқроқ талаблар қўйиш пайти келди. План, албатта, реал, балансланган бўлиши керак. Худди шунингдек, у албатта бажарилиши ҳам керак» деган қимматли фикрларини тўла асос қилиб олмоқдалар. Хўжаликда ҳар йили гўшт етиштиришни 25—30 процентгача кўпайтириш, ҳар бош қорамолнинг тирик вазнини 650—700 килограммга етказиб гўштга топшириш қоида қилиб қўйилди. Бу тадбирни амалга оширишда мутахассислар карвонбошилик қилмоқдалар.

Тошкент районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхозининг бош зоотехниги Абдунаби Тўлаганов чорвадорлар ва чорва моллар аҳволидан ҳар дақиқада хабардор бўлади, озуқа рационини маҳсулдорликни кўтаришни назарда тутиб тузишга бошчилик қилади.

Чорвадорлар мусобақа кенг меҳнаткашлар оммасининг ижоди эканини яхши биладилар, уни онгли равишда кучайтириш, резервларни топиш ва ишга солиш, самарадорлик ва сифатни ошириш учун курашадилар. Бу ерда мусобақа шартлари қуйидан, ташаббускорлик билан ишлаб чиқилади ва амалга оширилади, юқоридан кўрсатма кутиб ўтирилмайди. Маҳсулотларни кўпайтиришда жонбозлик кўрсатаётган чорвадорлар мириқиб дам олишни, ўзларининг назарий билимларини ошириш, тажрибаларини такомиллаштиришни ҳам яхши биладилар. Мусобақага мунтазам якун ясалиб бориладн, илғорлар иш методи оммалаштирилади, нисбатан қолоқларнинг юқори поғонага кўтарилишларига ёрдам берилади. Бекободлик Анорқул Абдураззоқов, бағдодлик Антонина Марченко, пискентлик Егай Анатолий ва бошқа хизмати элга манзур бўлган кўплаб мутахассислар қорамолчилик, қўйчилик, чўчқачилик, паррандачилик, йилқичилик, туячилик балиқчилик, асаларичилик ва бошқа тармоқларни ривожлантириш, озуқа базасини мустаҳкамлашда собитқадамлик билан иш олиб бормоқдалар, кам сарф-харажат қилиб, кўп ва сифатли маҳсулотлар тайёрлаш ғоясини кенг кўламда оммалаштирмоқдалар. Ўз касбини севган мутахассислар бошчилик қилаётган соҳаларда улкан зафарларга эришилмоқда, планлар ва мажбуриятлар шараф билан бажарилмоқда.

Биз ютуқлар, мақтовлар билан чекланадиган одамлар эмасмиз, камчиликларни ошкора айтамиз, тан оламиз, тузатамиз, янги ижобий режаларни амалга оширамиз, хўжаликлар олдида турган вазифаларни бажариш, экономикани мустаҳкамлаш, халқ турмуш фаровонлигини янада яхшилаш учун курашамиз. Лекин айрим мутахассислар бу борада сусткашлик кўрсатяпти, билими, тажрибаси, куч-ғайратини тўла равишда партия, халқ ишига сафарбар этмаяпти, янгиликлар, прогрессив усуллар илғор тажрибаларни ҳаётга татбиқ этишда ташаббус кўрсатмаяпти, маҳсулотлар етиштиришни кўпайтириш графиклари, план ва мажбуриятларнинг бажарилишини етарли даражада назорат қилмаяпти. Айрим колхоз ва совхозларда чорва молларни туёқ сони ҳисобига кўпайтириш топшириқлари бажарилмаяпти, урғочилари қисир қоляпти, сигирлар сутини камайтиряпти, ориқ моллар гўштга топширияпти. Бундай ачинарли аҳвол учун мутахассислар партия ташкилотлари олдида жавоб беришлари лозим.

КПСС XXVI съезди қарорларида республикамизда ўн биринчи беш йилликнинг ҳар йилида ўртача сўйилган вазнда 400—410 минг тонна гўшт, 2,5—2,7 миллион тонна сут, 20—21 минг тонна жун, 2,25 миллион дона қоракўл тери ва бошқа хил чорва маҳсулотлари етиштириш вазифаси белгиланди. Демак, партия ташкилотлари чорвадорлар орасида меҳнат ахлоқий, ғоявий-сиёсий тарбияни кучайтиришлари керак, ғалабанинг асосий негизи шунда, айнан шундай қилинганда ўн биринчи беш йиллик, унинг дастлабки босқичи 1981 йил чорва маҳсулотлари етиштиришни тобора кўпайтириш беш йиллиги бўлади.

Баҳор бошланди, ҳадемай экин-тикин ишлари, қўзилатиш мавсуми оммавий равишда бошланади. Ер, уруғлик, техника, ёнилғи мавсумга тайёрландими! Аралаш экинларнинг қайси турлари экилиши белгиландими! Ҳар 100 гектар суғориладиган экинзор ҳисобига қанча маҳсулотлар етиштирилиши аниқландими! Қўзилатиш мавсумига ҳамма нарса шайми! Ана шу ва шунга ўхшаш муҳим масалалар мутахассисларнинг диққат марказида бўлмоғи, озуқа экинлари ҳосилдорлиги, яйловлар унумдорлигини кўтариш чоралари кўрилмоғи, қўзилатиш мавсуми пухта ҳозирлик билан кутиб олинмоғи даркор.

КПСС XXVI съезди барча касб эгалари сингари мутахассислар олдига ҳам жуда катта, қийин, аммо тўла бажариш мумкин бўлган вазифаларни қўйди. Улар ўн биринчи беш йиллик карвонининг олдида боришлари, оммани янги зафарларга чорлашлари керак. Коммунистик қурилиш вазифаларини бажаришда уларнинг ўзига хос ўрни, мавқеи ва ташкилотчилик роли бор. Партия ташкилотлари уларни нечоғли меҳрибонлик, меҳнатсеварлик, камчиликларга нисбатан муросасизлик руҳида тарбияласа, ўн биринчи беш йиллик юки шунча енгил кўчади, манзилга бардам етилади.

ДЕҲҚОН БАҲОРИ

Серқуёш ўлкамиз бугун наврўзи оламни кутиб олди. Фаслларнинг энг кўрками, энг гўзали бўлмиш баҳор ўз сепини ёйди. Далалар, қир-адирлар кўм-кўк майсалар, баҳор чечаклари билан бурканди. Гулзорлар қўйни сайроқи қушларнинг нағмасига тўлди. Серҳосил далалар баҳор қуёшида товланиб, пўрсиллаб турибди, деҳқонни далага чорлайди. Бу йилги кўкламнинг эрта келиши муносабати билан ўзбек деҳқони аллақачон далага чиқиб, экиш-тикиш ишларини бошлаб юборди. Фарғона области далаларида ҳам барака уруғи қадаш ишлари муваффақиятли олиб бориляпти. Олтиариқ районидаги «Ленинград» колхозининг Ф. Дадақулов бошлиқ маккажўхоричилик бригадаси аъзолари маккажўхори уруғини тезкор сўръатлар билан экмоқдалар. Суратда: бригада далаларида экиш пайти.

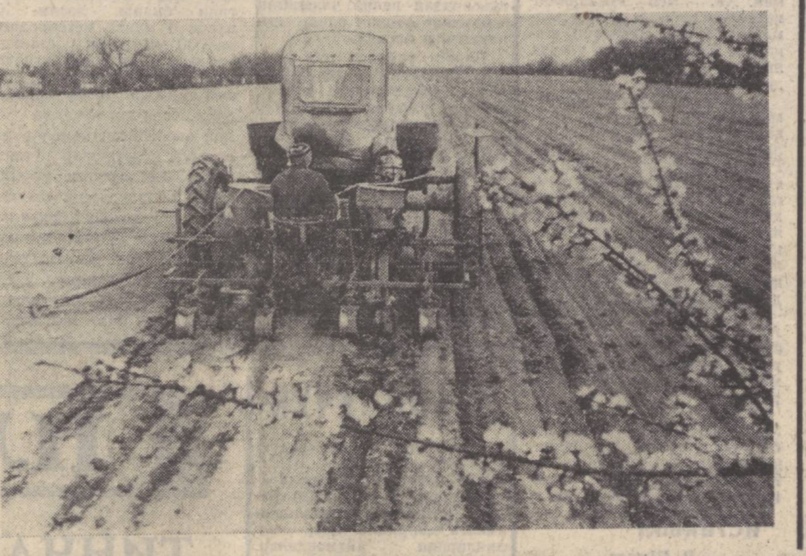

А. Тўраев фотоси.

СЎЗ — ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ИЛҒОРЛАРИГА

ЮКСАК ТАЛАБЛАР АСОСИДА

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXVI съезди ҳужжатлари; КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг илҳомбахш докладида чорвачиликни ривожлантириш, маҳсулотлар етиштиришни кўпайтириш, халқимизнинг шу маҳсулотларга бўлган ва тобора ўсиб бораётган эҳтиёжларини тўлароқ қондириш ғояси олға сурилди.

Ўртоқ Л. И. Брежнев бундай деди: «Ўн биринчи беш йилликда гўшт етиштиришни 3 миллион тоннадан зиёдроқ кўпайтириш ва 1985 йилда 18,2 миллион тоннага етказиш мўлжалланмоқда. Бироқ бу минимум кўрсаткичдир. КПСС Марказий Комитети республикалар, ўлка ва областларнинг партия ташкилотларига, район партия ташкилотларига, барча қишлоқ меҳнаткашларига чорвачилик — бугунги кунда қишлоқда зарбдор фронтдир, деб мурожаат қилади. Белгиланган планларни фақат бажарибгина қолмай, балки анча орттириб бажариш учун мумкин қадар қатъиятлик, мумкин қадар ташаббус ва омилкорлик кўрсатиш, барча резерв ва имкониятлардан фойдаланиш зарур бўлади...»

Биз партия қўйган вазифаларни жанговар программа деб билиб, уни изчил амалга ошириш йўлларини қидиряпмиз. Ҳаммамиз ва ҳар биримиз ташаббус кўрсатиб ишлаганимиздагина ўн биринчи беш йиллик план топшириқлари шараф билан бажарилади.

Совхоз-техникумимиз чорвадорлари ўнинчи беш йилликда илҳом билан ишладилар. Беш йилда пландагидан анча кўп, яъни 13360 тонна сут етиштирилди. 2419 тонна гўшт, 1 миллион 942 минг дона тухум тайёрланиб, давлат планлари ва социалистик мажбуриятлар ортиғи билан бажарилди. Ҳар бош сигирдан ўртача 2975 килограммдан сут соғиб олинди. Гўштга топширилган ҳар бош қорамолнинг тирик вазни 405 килограмм тош босди, подадаги сигирлар сони 930 бошга етказилди. Сигирларнинг қисир қолиши, ғунажинларнинг чиқимга чиқиши анча камайтирилди.

Хўжалигимизда сутнинг кўпайишига мен ҳам ўз ҳиссамни қўшдим. Беш йилда давлатга 409 тонна ўрнига 529 тонна сут топширдим. Боқимимдаги ҳар бош сигирдан ўртача 4210 килограммдан сут соғиб олдим. Ўнинчи беш йилликнинг ютуқларидан яна бири шу бўлдики, сигирлардан бузоқ олиш, уларни наслга сақлаб қолиш ва ўстириш топшириқларини ҳам бажардим. Бу билан сигирлар сонини кўпайтиришга муносиб ҳисса қўшдим.

Мен билан бир сафда хизмат қилаётган шогирдларим Лутфия Фазайилова 21 бош сигирнинг ҳар биридан 3200 килограммдан, Гулчеҳра Ғойибова 19 бош сигирнинг ҳар биридан 3141 килограммдан, Дилбар Раҳимова 22 бош сигирнинг ҳар биридан 2871 килограммдан, Ҳадича Раззоқова эса 21 бош сигирнинг ҳар биридан 2700 килограммдан сут соғиб олди.

Сутни кўпайтириш аввало ўзимизга боғлиқ. Сигирларни яхши парвариш қилсак, вақтида суғорсак, озуқа берсак, тўйдириб боқсак уларнинг маҳсулдорлиги ортаверади. Сигирларга бериладиган озуқа рационини тузишда гап кўп. Соғувчи ҳар бир сигирнинг қанча сут беришини билиши шарт. Мен қайси сигир қанча ем еса, қанча сут беришини аниқлаб олганман. Боқимимдаги 23 бош сигирнинг 15 таси кунига 20 килограммдан, қолгани 12—15 килограммдан сут беради. Шунинг учун емни сигирнинг сут беришига қараб тарқатаман.

Чорвадорларимиз социалистик мусобақани кучайтириб, зўр ғайрат билан меҳнат қилишяпти. Сигирларга алоҳида озуқа рациони туздик. Эрталаб соғишдан кейин ҳар бир сигирнинг маҳсулдорлигига қараб ем, бир челакдан илиқ атала беряпмиз. Шундан сўнг сигирларни тоза ҳавога олиб чиқяпмиз.

Хўжалигимизда 5 та сутчилик бригадаси бор. Ҳамма бригадаларда сигирлар ширали, тўйимли озуқалар билан мунтазам таъминланмоқда. 1980 йилда 3930 тонна силос тайёрладик. Бу мўлжалдагидан 240 тонна кўп. 500 тонна қизилча, 230 тонна похол, 950 тонна дағал хашак жамғардик. Дағал хашак майдалайдиган механизм ёрдамида 150 тонна ғўзапояни ун ҳолига келтириб молларга бердик.

Социалистик мусобақа сут соғишни кўпайтиришнинг асосий омилларидан бири бўлиб қолди. Ҳар 10 кунда мусобақага якун ясаб, ғолиблар рағбатлантирилади. Бригадалараро кўчма Қизил байроқ таъсис этилган. Байроқлар билан 50 сўмдан пул мукофоти ҳам берилади.

Хўжалигимизда фан-техника ютуқлари, илғор тажрибалар, экономикани ўрганиш мактаби очилган. Бу мактабга раҳбарлик қилиш менга топширилган. Мактабда ўзаро фикр алмашиш мақсадида илғор сут соғувчилар билан учрашувлар ўтказиб турилади. Имконияти даражасидан паст ишлаётганларга ёрдам беряпмиз.

Андижон область партия комитети чорвачиликни янада ривожлантириш, гўшт, сут, тухум етиштиришни кўпайтиришга қаратилган тадбирлар комплексини ишлаб чиқди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бу ташаббусни маъқуллаб қарор қабул қилди. Ваъда вафоси билан гўзал, деган гап бор халқимизда. Мажбурият олиш улкан ишнинг бошланишидир. Эндиги вазифа мажбуриятнинг ҳар бир моддасини ошириб бажаришдан иборат. Бу ҳар бир чорвадорнинг ғайрат-шижоатига, ташаббус кўрсатиб ишлашига боғлиқдир. Районимиз, хўжалигимиз чорвадорлари ишни ана шу юксак талаблар асосида ташкил этмоқдалар.

Чорвадорларимиз ўз имкониятларини чамалаб кўриб, бу йил ҳар бош сигирдан соғиб олинадиган сутни ўтган йилдагига нисбатан 55 килограмм кўпайтиришга аҳд қилдилар. Менинг 1981 йилга олган шахсий мажбуриятим қуйидагича: боқимимдаги ҳар бош сигирдан соғиб олинадиган сутни 4800 килограммга етказаман, сигирларнинг ҳар биридан биттадан соғлом бузоқ оламан. Бирорта сигир ёки бузоқнинг чиқимга чиқишига йўл қўймайман. Қари сигирлар ўрнини сермаҳсул, ёш сигирлар билан тўлдираман. Иш тажрибамни шогирдларимга қунт билан ўргатаман.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XIX пленуми қарорида: «Энг муҳим вазифани ҳал этишга — гўшт етиштиришни кўпайтиришга алоҳида эътибор берилсин. Қорамолларни интенсив боқиш, тез семиртириш, гўштга топшириладиган вазнини 420—450 килограммга етказишга эришилсин, чорва моллар ва парранданинг ҳамма турлари, айниқса, урғочи моллар туёғини анча кўпайтириш, сигирларни нормативдан ортиқча гўштга топшириш фактларига қарши қатъий кураш олиб бориш, урғочи молларнинг қисир қолишини кескин камайтириш, подани урчитиб кўпайтиришни ва фермалардаги наслчилик ишини яхшилаш, сигирлардан сут соғиб олишни кўпайтириш таъминлансин», — дейилган. Совхоз-техникумимиз коллективи бу вазифаларни шараф билан бажариш учун бутун куч-ғайратларини сафарбар этадилар.

Ойзода ТУЛАНОВА,
Андижон область, Қўрғонтепа районидаги Ленин орденли «Савай» совхоз-техникумининг сут соғувчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

ИСТИҚБОЛНИ ЎЙЛАБ

ЁШЛАРНИ КАСБГА ЙЎНАЛТИРИШ БЎЙИЧА РЕСПУБЛИКА КЕНГАШИДА

Яқинда ёшларни касбга йўналтириш бўйича идоралараро республика кенгашининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди. Унда Тошкентдаги В. И. Ленин номли электрон техника ва «Миконд» заводлари вакилларининг шу корхоналарда ёшларни касбга йўналтириш, уларни шароитга ўргатиб кўниктириш ҳамда меҳнатларидан фойдаланиш бўйича амалга оширилаётган ишлар тўғрисидаги ҳисоботлари тингланди.

Мазкур масала юзасидан кенгаш қабул қилган қарорда таъкидланадики, бу корхоналарда ёшларни касбга йўналтириш, уларни ишга жойлаштириш ҳамда шароитга ўргатиб кўниктириш соҳасида муайян ишлар қилинди. Электрон техника ва «Миконд» заводларида ўз касбининг устаси номини олиш учун конкурслар ташкил қилинади. Меҳнат илғорлари ва ветеранлари билан учрашувлар, ёшларни ишчи сафига қабул қилиш байрамлари ўтказилади. Ёш ишчилар мураббийларга бириктириб қўйилади.

Кенгаш шу билан бирга бу муҳим ишда йўл қўйилаётган камчиликларни ҳам кўрсатиб ўтди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Советининг республикада ёшларни касбга йўналтириш бўйича ишларни янада такомиллаштириш чоралари тўғрисидаги қарори бўлишига қарамай, «Миконд» заводида касбга йўналтириш бўйича кенгаш ўз вақтида тузилмади. Ишлаб чиқилган тадбирлар эса деярли бажарилмай қолди. В. И. Ленин номли электрон техника заводининг касбга йўналтириш бўйича кенгаши эса ўз фаолиятини режалаштириб олган эмас.

Кенгаш электрон техника ва «Миконд» заводлари раҳбарлари зиммасига қайд қилинган нуқсонларни бартараф этиш, касбга йўналтириш бўйича кенгашлар фаолиятини жонлантириш, уларни «Корхоналарда ёшларни касбга йўналтириш, ишга жойлаштириш бўйича кенгаш ҳақидаги мувақкат Низом»га биноан ташкил этиш вазифасини юклади.

Ёшларни касбга йўналтириш бўйича идоралараро Тошкент шаҳри, Ленин ва Собир Раҳимов районлари кенгашларига электрон техника ва «Миконд» заводларидаги касбга йўналтириш кенгашлари фаолиятини назорат остига олиш топширилди.

Шунингдек, кенгашда радио, телевидение, кино ва матбуот воситалари ёрдамида касбга йўналтириш ишлари соҳасида орттирилган илғор тажрибаларни, оммавий касбларни пропаганда қилувчи группанинг фаолияти тўғрисидаги ахборот ҳам тингланди.

МУКОФОТ ТОПШИРИЛДИ

ГДРнинг СССРдаги элчиси Э. Винкельман КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецовга 20 март куни Кремлда Карл Маркс орденини топширди. В. В. Кузнецов СССР билан ГДР ўртасидаги дўстона муносабатларни мустаҳкамлаш ва ривожлантиришдаги, тинчлик ва халқлар дўстлиги учун курашдаги хизматлари учун ГДР Давлат кенгаши томонидан шу орден билан мукофотланди.

В. В. Кузнецов юксак мукофот учун ГБСП ва ГДР Давлат кенгаши раҳбарларига самимий миннатдорчилик изҳор этди.

(ТАСС).

МИНИСТР ЖЎНАБ КЕТДИ

Совет ҳукуматининг таклифига биноан мамлакатимизга келган ЧКП Марказий Комитетининг аъзоси, ЧССР ташқи ишлар министри Б. Хнеупек 20 март куни Москвадан Ватанига жўнаб кетди.

Аэродромда меҳмонни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар.

(ТАСС).

СОВЕТ АДАБИЁТИ БАЙРАМИ ДАВОМ ЭТМОҚДА

Ўзбекистон меҳмонлари — кўп миллатли совет адабиёти намояндалари яратган илҳомбахш сатрлар шу кунларда Сурхон водийсидан тортиб Амударё қуйисигача — ҳамма жойда янграмоқда. Бу сатрлар КПСС XXVI съездининг улуғвор режаларини амалга ошираётган совет кишиларининг қаҳрамонона меҳнатини шарафловчи қудратли симфонияга қўшилиб кетгандек бўлиб туюлади.

Калугалик прозаик Сергей Васильчиков Нукусдаги санъат саройида ўтказилган кечада сўзга чиқиб, Қорақалпоғистонга келган бадиий сўз усталарининг муштарак фикрини ифодалади.

— Биз, — деди у, — Амударё қуйисидаги дашт ерларни ўзгартириб юбориш соҳасида олиб борилаётган ишлар кўламига қойил қолдик. Янги ерларни ўзлаштириш мамлакат коммунистларининг Бутуниттифоқ анжумани қарорлари асосида давом эттирилмоқда.

Таниқли ёзувчи Алим Кешоков бошчилигида Сурхондарё областига келган адибларнинг дастлабки группасини Сариосиё райони меҳнаткашлари сидқидилдан кутиб олдилар. «Коммунизм» совхози маданият саройида меҳмонлар билан бўлган учрашувга пахтакорлар, шахтёрлар совет адабиётига муҳаббат ҳисси бирлаштирган турли ёшдаги ва касбдаги кишилар келишди. Леонид Ильич Брежневнинг партия XXVI съездида қилган доклади, съезд қарорлари, — деди ленинградлик шоир Сергей Давидов, — совет маданиятининг барча арбоблари учун дастуруламал бу ҳужжатлар илҳомимиз манбаидир. Сурхондарё область партия комитетининг биринчи секретари А. К. Каримов экономика, фан ва маданият соҳасида область эришган ютуқлар билан меҳмонларни таништирди.

Ўзбекистонда ўтаётган Совет адабиёти кунларининг қатнашчилари Фарғона областининг меҳнаткашлари билан ўз учрашувларини В. В. Куйбишев номли Марғилон шойи комбинатида бошладилар. Таниқли ёзувчи, Совет Иттифоқи Қаҳрамони Владимир Карпов, москвалик шоира Лариса Жарова ҳозирги замон прозаси, поэзияси ва драматургиясининг ривожланиш йўллари тўғрисида тўқимачиларга гапириб бердилар. Улар совет адабиётининг ривожланишига КПСС XXVI съезди қарорларининг самарали таъсири ҳақида гапирдилар. Адиблардан бир группаси Фарғона область партия комитетида қабул қилинди. Область партия комитетининг биринчи секретари Х. Умаров меҳмонларни ана шу бой ўлкани янада ривожлантириш истиқболлари билан таништирди.

Таниқли шоир Лев Ошанин Бухоро қоракўлчилик заводи меҳнаткашлари билан бўлган учрашувда бундай деди:

— Мен Бухорода бир неча марта бўлганман. Мени бу ерга қадимий меъморчиликнинг ажойиб ёдгорликларигина эмас, шу билан бирга замондошларимизнинг чинакам буюк ишлари ҳам ўзига жалб этади. Шу боисдан мен ёзган янги шеърлар орасида Навоий шаҳрига, бухоролик деҳқонларга бағишланган сатрлар ҳам бор.

Абу Али ибн Сино номли маданият саройида адабий кеча бўлиб ўтди. Бухоро область партия комитетининг биринчи секретари А. К. Каримов қардош республикалар ёзувчилар ташкилотларининг вакилларини табриклади.

Сирдарё областининг меҳнаткашлари қардош адабиётлар намояндаларини гуллар билан, нон-туз билан кутиб олдилар. Гулистон районидаги «Октябрь» колхозида ана шундай учрашувлардан бири бўлиб ўтди. Бу хўжалик кутубхонасига янги китоб — «Солдат мактаби» асари қўшилди. Ленинградлик ёзувчи Борис Никольский буни кутубхонага туҳфа қилди. Уруш даврида ёзувчининг ёшлиги Тошкентда ўтди. Бригадир Жаббор Оғалиев бошчилик қилаётган пахтакорлар коллективи билан ўтказилган суҳбат москвалик шоир Лев Сорокинни колхоз деҳқонларига бағишланган шеър ёзишга илҳомлантирди.

Сирдарё область партия комитетининг биринчи секретари В. А. Хайдуров Мирзачўлнинг яшнаб турган ўлкага айланаётганлиги тўғрисида ёзувчиларга гапириб берди.

Жиззах областига келган адабиёт байрамининг қатнашчилари «Москва» колхозидаги Ҳамид Олимжон музейи билан ғоят қизиқиб танишдилар. Улар илғор хўжалик меҳнаткашлари билан бўлиб ўтган учрашувда қарор топган анъаналарни ривожлантириш тўғрисида гапирдилар. Ўзларининг янги шеърларини ўқиб бердилар. Жиззах область партия комитетининг биринчи секретари Т. Боймиров меҳмонларни КПСС XXVI съезди белгилаб берган қўриқ ерларни ўзлаштириш истиқболлари билан таништирди.

Андижон областида ҳам ёзувчилар билан дастлабки учрашувлар бўлиб ўтди. Ўзбек шоири Абдулла Орипов, унинг қирғиз ҳамкасби Суюнбой Эралиев ана шу учрашувлар вақтида сўзга чиқиб қардош совет халқларининг миллий маданиятларининг бир-бирига таъсири ва бир-бирини бойитиш самарали жараёни тўғрисида, ҳозирги Совет адабиёти кунлари ана шу жараёнга ҳисса қўшиши лозимлиги ҳақида гапирдилар. Андижон область партия комитетининг биринчи секретари С. М. Мамарасулов меҳмонларнинг суҳбатларида иштирок этди.

Ёзувчиларнинг бир группаси Чирчиққа ҳам борди, Тошкент область, Коммунистик районидаги «Политотдел» колхози меҳнаткашлари ҳузурида бўлишди. Олдинда Самарқанд, Қашқадарё, Наманган ва Хоразм областларининг меҳнаткашлари билан янги учрашувлар турибди. (ЎзТАГ).

ДЎСТЛИК МЕРИДИАНЛАРИДА

ЎЗБЕКИСТОН — НОҚОРАТУПРОҚ ЎЛКАГА

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев: «РСФСРнинг Ноқоратупроқ зонаси тўғрисида алоҳида гапириб ўтмоқчиман, — деб таъкидлади КПСС XXVI съездида қилган Ҳисобот докладида. — Бир қанча сабабларга кўра бу район бошқа районларга нисбатан қийинроқ шароитга тушиб қолди. КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукумати Ноқоратупроқ зонани ривожлантириш юзасидан кенг тадбирлар белгиладилар ва амалга оширмоқдалар. Бу вазифа шунчалик мураккаб ва зарурки, уни барча республикаларнинг иштироки билан ва мумкин қадар қисқа муддатда ҳал қилиш керак».

Партиямизнинг бу чақириғига Ўзбекистон чўлқуварлари биринчилар қаторида «лаббай» деб жавоб берган эдилар. Ўзбекистон ССР Сув хўжалиги қурилиши давлат комитетининг ўнлаб ва юзлаб гидромелиораторлари кўнгилли сифатида Ноқоратупроқ ўлкага отланиб, янги ерларни ўзлаштириш, ишлаб чиқариш, маданий-маиший объектлар ҳамда уй-жойлар қуриш учун йўлга чиқдилар.

Яқинда жамоатчи мухбиримиз А. Вахитов Новгород областида меҳнат қилаётган ўзбекистонлик чўлқуварлар ҳузурида бўлди. Қуйида унинг қурувчилар, механизаторлар ва мутахассислар билан суҳбатини ўқинсиз.

МУҚАДДИМА

Ҳ. ОБИДОВ,
«Узпарфиноводстрой» қурилиш бошқармаси бошлиғи:

— Новгород — қадимий рус диёри. Биз у ерга ўзимизнинг интернационал бурчимизни бажариш учун борар эканмиз, қалбимиз фахр ва қувонч туйғуларига лиммо-лим тўлган, шу билан бирга бир оз бўлса-да, ҳаяжонга тушган эдик. Новгородликлар бизларни худди оға-иниларидек шод-хуррамлик билан кутиб олишди. Чунки Улуғ Ватан урушининг суронли йилларида ўзбек жангчилари новгородликлар билан елкама-елка туриб, она-Ватанимиз тупроғини душмандан мардона ҳимоя қилдилар. Бу ерда уруш асоратларини ҳали ҳам учратиш мумкин. Ўзбекистонлик гидромелиораторлар қўриқ ерларни ўзлаштирар эканлар, ҳали у ерда, ҳали бу ерда портламай қолган бомба ва миналарга дуч келишяпти.

Республикамиз вакиллари Ноқоратупроқ ўлкага келишлари биланоқ ўрмон четида чодирлардан ва вагонча-уйлардан мўъжазгина шаҳарчани қуриб олдилар. Улар зиммасига асосан заҳни қочириш, далаларни тўнкалардан тозалаш, зовур ва коллектор шохобчаларини ётқизиш топширилган эди. Бу юмушларни бажариш Новгород шароитида ниҳоятда мураккабдир. Аммо, бизнинг чўлқуварларимиз қийинчиликларни мардонавор енгиб, матонат кўрсатмоқдалар.

1978 йил сентябрида Новгородда «Узпарфиноводстрой» (Парфино — район маркази) махсус қурилиш бошқармаси тузилди. Шунга кўра қурилиш-монтаж ва мелиорация ишлари ҳажми ҳам оширилди. Агар мазкур бошқарма тузилганга қадар 1 миллион сўмдан кўпроқ иш бажарилган бўлса, ўтган йили бу кўрсаткич 2 миллион 700 минг сўмни ташкил қилди. Ҳозир бошқармамиз коллективи 1981 йилнинг сўнгги ойлари ҳисобига бунёдкорлик ишларини амалга оширмоқда.

Ўтган икки йил мобайнида коллективимиз 528 гектар майдонни ўзлаштириб, қишлоқ хўжалиги оборотига киритди. Биргина «Дружба» совхозида 354 гектар янги экинзор, 244 квадрат метр уй-жой биноси фойдаланишга топширилди.

КПСС XXVI съезди қарорларидан руҳланган коллективимиз аъзолари социалистик мусобақани авж олдириб юбордилар. Ҳозир Парфино чеккасида янги посёлка жадал суръатлар билан қурилмоқда. Биз уни Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий номи билан атаяпмиз. Бу ишларнинг ҳаммаси катта юришнинг муқаддимаси, холос.

ТЕХНИКА — ТАЯНЧИМИЗ

Г. АҲМЕДОВ,
бошқарма бошлиғининг механизация бўйича ўринбосари:

— Очиғи, биз Новгород областида техника воситаларини ишлатишда бунчалик қийинчиликка дуч келамиз, деб ўйламаган эдик. Бизнинг механизаторларимиз — чўлу саҳроларда ишлаб, қум барханларини суришга, бўлажак экинзорлар ўрнини яхшилаб текислашга ўрганган кишилар. Лекин тупроқ ўйиш, суриш машиналари ва бошқа техника воситаларидан буткул ботқоқзорларда қандай қилиб фойдаланиш мумкин? Бу муаммони ҳал қилиш осон бўлгани йўқ.

Бир куни экскаваторчи А. Ёрмуҳамедов коллектор қазиётганида машинаси билан ботқоққа ботаётганини сезиб қолди. Шунда у ўзини йўқотиб қўймади. Бутун иродасини тўплаб, экскаватор ковшини тўнкага суқиб олишга ва шу йўл билан омон қолишга муваффақ бўлди.

Шундан сўнг механизаторларимиз ҳар қадамда қийинчиликлар учрайверса, унда қандай қилиб нормани бажариш мумкин, деган саволга жавоб излашга киришдилар. Бу ўринда рационализаторларимизнинг топқирлиги ва билимдонлиги жуда қўл келди. Чунончи, Эркин Иброҳимов механизмларнинг занжирли оёқларини кенгайтиришни таклиф қилди. Бу янгилик аввал битта экскаваторда синаб кўрилди. У ўзини оқлагач, бошқа ҳамма техника воситалари шунга қараб қайта мослаштирилди.

Ботқоқликларда ишловчи техника воситаларининг меҳнат унумдорлигини ошириш учун бошқа йўл ҳам топилди. У сизот сувларни қочириш учун мувaққат коллекторлар қуриш эди. Биз ўзлаштирилаётган майдонларда зовурлар қуришни ва асосий коллекторни кавлашни тугатаётганимизда, ҳалиги мувaққат иншоотни кўмиб ташлаймиз.

Коллективимизда техника воситаларини сақлаш, уни ўз вақтида ремонт қилиш учун яна кўпгина тадбирлар кўрилмоқда. Пола посёлкасида ремонт-техника устахоналари бунёд этишни ниҳоясига етказдик. Парфинода эса ҳар томонлама қулай автобазани ишга туширдик.

Техника воситалари паркимиз ҳам тобора кенгайиб боряпти. Йиғма темир-бетонларни КамАЗларда, тупроқ ва инерт материалларни қудратли самосвалларда, юк кўтариш кранларини занжирли, мустаҳкам экскаваторларда ташиш йўлга қўйилган. Ихтиёримизда бетон қориштиргич, компрессор, суваш агрегатлари, бўяш станцияси, жилвирлаш машиналари сингари кўплаб кичик механизация воситалари жуда кўп. Шуниси қувончлики, ҳайдовчи С. Гильмутдинов, бульдозерчилардан Б. Каримов, К. Пархуддинов, машинист И. Маҳмуджонов сингари механизаторлар биринчи кунларданоқ энг юксак меҳнат унумдорлигига эришиб, бошқаларга намуна бўлаётирлар.

МАМНУНИЯТ

Э. ИБРОҲИМОВ,
ихтисослаштирилган кўчма механизациялаш колонна бульдозерчиси:

— 1977 йили партиямиз бизларни Ноқоратупроқ ўлкани ўзлаштиришда новгородликларга кўмак беришга чақирди. Мен бу ўлкага боришга қарор қилганимда, ҳар қандай шубҳадан холи эдим, десам ёлғон гапирган бўламан. Ҳа, мен Россиянинг қаҳратон қишига кўника оламанми, оилам аъзолари жонажон Ўзбекистондан узоқда яшашга бардош берармикан, деган ўйда эдим.

Аммо, шубҳаларим кўп ўтмай чиппакка чиқди. Қиш ваҳима қилганларидек, унчалик қаттиқ ҳам эмас экан. Рафиқам ва болаларим тез орада бу ернинг шароитларига мослашиб олишди. Тўғри, аввалига вагонча уйларда яшадик. Ҳозир эса ҳамма қулайликлари бор тўрт хонали квартирада истиқомат қиляпмиз. Маошдан зорланадиган жойим йўқ. Ойига 600—700 сўмдан туширяпман. Албатта, бунинг учун вақт билан ҳисоблашмаслик керак. Меҳнат қилгани келдикми, тер чиққунча ишлаш керак.

Ўзбекистонлик чўлқуварлар сафи ҳамон кенгайиб боряпти. Яқинда ёш келин-куёвлардан Назирахон ва Жамол Камоловларни мамнуният билан кутиб олдик.

ИСТИҚБОЛ

В. Шмидт,
бошқарма бош инженери:

— «РСФСРнинг Ноқоратупроқ зонасида уни ғоят маҳсулдор деҳқончилик ва чорвачилик районига айлантириш ҳамда саноатнинг шулар билан боғлиқ тармоқларини ривожлантириш борасидаги комплекс программани амалга ошириш давом эттирилсин». Ҳа, СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишларида шундай дейилган. Коллективимиз партия XXVI съезди кўрсатмаларини рўёбга чиқариш учун зиммаларига янги мажбурият олишди. Шунга кўра биз ўн биринчи беш йилликда «Дружба» совхозида 2 минг бош қорамол боқиладиган чорвачилик комплекси қуришимиз керак. Ҳозир бу катта комплекс пойдеворини тиклаш қизғин давом этмоқда. Бу ерда клуб, болалар боғчасини ҳам барпо этиш бошлаб юборилди. Ремонт-механика заводи, ёғоч арралаш цехи, насос станцияси бунёд этишга пухта ҳозирлик кўрилмоқда.

Ўн биринчи беш йилликда янги ерларни ўзлаштириш авж олдирилади. Биргина «Дружба» совхозининг ўзида мелиорация ҳолати яхшиланган 6 минг гектар майдон қишлоқ хўжалик оборотига киритилади. Умуман олганда, шу хўжаликни комплекс қуришда 27 миллион сўмдан зиёд капитал маблағни ўзлаштириш кўзда тутиляпти.

Дастлабки ишларимиз ҳозирданоқ ўз самарасини бермоқда. Ноқоратупроқ ўлканинг ўзлаштирилган майдонларида зиғир, маккажўхори, буғдой, арпа ва бошқа хил экинлардан аввалгига нисбатан анча кўп миқдорда ҳосил олиняпти. Бироқ, булар ҳали денгиздан томчидир. Бошқармамиз қурувчилари, механизаторлари, инженер-техник ходимлари КПСС XXVI съезди қарорларига жавобан ўн биринчи беш йилликни зарбдор беш йилликка айлантириш учун куч-ғайратларини аямайдилар.

ЭРТАГА — ЖАҲОН МЕТЕОРОЛОГЛАР КУНИ

ОБ-ҲАВО ДАРАКЧИЛАРИ

«Тошкентда ҳаво ўзгариб туради...». Бу хилдаги кунлик маълумотларни радио орқали тинглашга, газета саҳифаларидан ўқишга жуда одатланиб қолганмиз. Бироқ об-ҳавонинг қандай аниқланиши ҳақида ўйлаб ҳам кўрмаймиз.

Бизни ўраб турувчи табиат атмосфера (ҳаво қатламлари), гидросфера (океан, денгиз, кўл ва дарёлар), криосфера (Арктика, Антрактида ва тоғлардаги музликлар) ҳамда литосфера (ер қатламлари)дан иборат. Бу «сфера»ларнинг энг ҳаракатчан ва тез ўзгарувчани атмосферадир. Унинг серҳаракатлиги оқибатида нам ҳаво Ўрта ер ва Қора денгиздан Ўрта Осиёга келади ва ёғингарчилик бўлади. Арктика совуқ ҳавосининг республикамизга кириб келиши эса ҳавонинг ҳарорати кескин пасайишига ҳамда қор ёғишига олиб келади. Атмосфера ҳаракатда бўлиб турганлиги сабабли унинг физик хусусияти тинимсиз ўзгаради. Бу инсон, ҳаётига, баъзан халқ хўжалигининг айрим соҳаларига салбий таъсир қилади. Шу сабабли об-ҳаво ўзгаришларини олдиндан аниқлаш халқ хўжалигида унинг ноқулай таъсиридан келиб чиқадиган зарарнинг олдини олиш имкониятини беради.

Бирор районда об-ҳавонинг ўзгариши атроф районлар атмосферасига боғлиқ. Об-ҳаво ўзгаришларини билиш учун метеорологик кузатиш ишларини бутун Ер юзида олиб бориш ва уни об-ҳаво марказларида йиғиш лозим. Кейинги йилларда метеорологик станцияларда кузатилган маълумотлар об-ҳаво марказларига телеграф ёрдамида тезда юбориладиган бўлди. Ҳозир Халқаро метеорологик ташкилот раҳбарлигида халқаро об-ҳаво хизмати ташкил этилган. Бундай хизмат бутун дунёда метеорологик кузатиш, уни Халқаро ҳамда регионал марказларда йиғиш, об-ҳавони олдиндан аниқлаш ишларини ташкил этади. Халқаро об-ҳаво хизмати программаси асосида турли мамлакатлардаги метеорологик станцияларда Ер юзининг ҳамма жойида Гринвич вақти билан ҳар уч соатда шамолнинг тезлиги ва йўналиши, булутнинг баландлиги ва тури, ёғингарчилик, ҳавонинг ҳарорати, босими, намлиги ва бошқалар кузатиб борилади.

Об-ҳавони олдиндан айтиб бериш учун атмосферанинг ерга яқин қатламларигина эмас, юқори қатламларининг ҳам қай аҳволда эканлигини билиш лозим. Ҳозирда 4 минг метеорологик ва 700 аэрологик станцияларда атмосферани кузатиш ишлари олиб борилади. Бундан ташқари океанлардаги 2 мингдан ортиқ савдо ва балиқ овлайдиган кемалар ҳам шундай кузатишлар ўтказадилар. Ер юзидаги метеорологик ва аэрологик станциялардаги кузатиш натижалари телеграмма орқали халқаро, регионал ва давлатларнинг об-ҳаво марказларига узатилади. Халқаро келишувга биноан ҳар бир мамлакатда олинган метеорологик ва аэрологик кузатиш маълумотлари бошқа мамлакатларга маълум қилинади.

Атмосфера жараёнлари ривожининг бутун фаолияти, ҳаво массасининг ўзгариш хусусиятлари ўрганиб чиқилгач, келгуси сутка, уч сутка ва бир ҳафта об-ҳавоси ҳақида маълумот олинади. Шунингдек, бир ойлик об-ҳаво маълумоти ҳам тузилади. Кейинги йилларда халқаро об-ҳаво хизмати программаси асосида Москва, Вашингтон ва Мельбурнда жаҳон метеорология марказлари ташкил топди. Айни вақтда 28 регионал метеорология марказлари ҳам тузилдики, улардан бири Тошкент регионал метеорология маркази ҳисобланади. Бу марказда Ер шарининг ғарб, шарқ, жануб ҳамда шимолдаги турли оралиқда бўлган районлардан метеорологик кузатиш маълумотларини йиғиш, улар асосида Ер шарининг катта территорияси учун об-ҳаво маълумотининг ҳозирги ва кейинги давр карталари тузиш ишлари бажарилади. Тошкент регионал метеорология марказида тузиладиган 200 дан ортиқ об-ҳаво картаси махсус аппаратлар орқали Ўрта Осиё ва Қозоғистоннинг 50 дан ортиқ об-ҳаво бюролари ҳамда аэропортларида қабул қилиб олинади. Бундан ташқари Афғонистон, Покистон, Эрон ва бошқа мамлакатларда ҳам Тошкент метеорология марказида тузилган об-ҳаво карталари қабул қилинади.

Об-ҳаво карталаридаги кейинги кунларда содир бўладиган ўзгаришларни электрон-ҳисоблаш машиналарида аниқлаш мумкин. Сунъий йўлдошлардан олинган булутларнинг сурати ва уларнинг ҳаракати ҳақидаги маълумотлар ҳам об-ҳавонинг кейинги кунлардаги ўзгаришини аниқлашда қўл келади. Ҳозир Ўзбекистонда юздан ортиқ метеорологик станциялар ишлаб турибди. Улар метеорологик кузатишлар билан бирга қишлоқ хўжалик экинларининг ҳолати, ривожланиш босқичларини текшириб боришади.

Партия ва ҳукуматимиз халқ хўжалиги олдига катта вазифалар қўймоқда. Уларни бажариш учун турли районларнинг иқлим ва об-ҳаво шароитларини янада тўлароқ ҳисобга олиш талаб қилинади. Институтимиз коллективи об-ҳаво маълумотларини жойларда олдиндан аниқлаш ҳамда бу кузатувлар натижасидан халқ хўжалигимизнинг катта самара кўриши йўлида астойдил иш олиб бормоқда.

Т. ТОИЛОҚОВ,
Ўрта Осиё регионал илмий-тадқиқот институтининг гидрометеорология прогнозлари бўлими мудири, география фанлари кандидати.

Об-ҳавони олдиндан аниқлаш борасида республикамизда самарали иш олиб борилмоқда. Суратда: республика гидрометеорология ва табиат муҳитини назорат қилувчи бошқарманинг лаборатория инженери Гулбаҳор Ғиёсова.

И. Глауберзон фотоси.

ИНСОН УЧУН

Совет касаба союзлари, барча меҳнаткашлар КПСС XXVI съездининг қарорларини қизғин маъқулламоқдалар, партиянинг режаларини амалга оширишга тайёр эканликларини айтмоқдалар. ВЦСПСнинг 20 март куни Москвада бўлиб ўтган пленуми қатнашчилари шу ҳақда гапирдилар. Мамлакат коммунистлари анжуманининг якунлари ва касаба союзларининг вазифалари муҳокама қилинди.

ВЦСПС раиси А. И. Шибаев доклад қилди. У съездда касаба союзларининг ролини оширишга катта эътибор берилганлигини айтди. Партия касаба союзларига ўзининг омма орасидаги мустаҳкам таянчи, демократияни ривожлантиришда, меҳнаткашларни коммунизм қурилишига жалб этишда қудратли восита деб қарамоқда.

Касаба союзларининг экономикани ривожлантиришга таъсир кўрсатишининг асосий методи социалистик мусобақани ташкил этиш бўлиб ҳозир унга 107 миллиондан кўп киши жалб этилган. КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олиш борасидаги меҳнат мусобақасида эришилган ютуқларни мустаҳкамлаш ва ривожлантириш, орттирилган тажриба билан қуролланиш муҳимдир. Бу йилги топшириқни муддатидан илгари — 7 ноябргача бажаришга қарор қилган Москва илғор ишчиларининг ташаббусларини кенг ёйиш лозим.

Докладда ва музокараларда совет халқи фаровонлигини ошириш масалаларига катта ўрин берилди. Касаба союзлари халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш узоқ муддатли программасини бажаришга салмоқли ҳисса қўшиши кераклиги, уй-жойлар, маданий-маиший объектлар ўз вақтида ишга туширилиши учун хўжалик раҳбарларига талабчанликни ошириш лозимлиги кўрсатиб ўтилди.

Пленумда КПСС XXVI съезди қабул қилган тинчлик ва халқаро ҳамкорлик учун бундан буёнги кураш программасини амалга оширишда совет касаба союзларининг ролига, ишчилар ҳаракати бирлигини мустаҳкамлашга кўп эътибор берилди.

КПСС Марказий Комитетига, ўртоқ Л. И. Брежневга баланд руҳ билан табрикнома қабул қилинди. (ТАСС).

ПЛАНЕТАМИЗДА

ТИНЧЛИКНИНГ ТАҚДИРИ ҲАҚИДА ҚЎЛЛАНМА

ВАШИНГТОН. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Л. И. Брежневнинг нутқ ва мақолалар тўплами — «Тинчлик, кескинликни юмшатиш, ҳамкорлик» китоби инглиз тилида чоп этилганлиги муносабати билан бу ерда матбуот конференцияси ўтказилди. Китобни Американинг «Плинум паблишинг корпорейшн» нашриёти босиб чиқарди. Л. И. Брежневнинг КПСС ва Совет давлатининг ташқи сиёсати, СССРнинг бутун жаҳонда халқаро кескинликни юмшатиш, тинчлик учун олиб бораётган курашига доир масалалар юзасидан 1976 йилдан тортиб 1980 йилгача сўзлаган нутқлари ва мақолалари тўпламга киритилган.

Америка ноширлари уюшмасининг президенти Т. Хупс Л. И. Брежнев нутқлари ва мақолалари тўпламининг нашр этилишидан ғоят мамнун эканлигини айтди. Ҳозирги вақтда, деди у, Совет Иттифоқи билан Қўшма Штатлар ўртасидаги муносабатлар оғир даврни бошидан кечирмоқда. Шунинг учун ҳам ҳар икки буюк мамлакатимиз тинч-тотув яшаш шароитида ҳаёт кечиришлари жуда зарур бўлиб қолди. Халқларимиз ўртасидаги ҳамжиҳатликни мустаҳкамлаш ва кенгайтириш — бунга эришувнинг энг тўғри йўлидир. Л. И. Брежнев китобининг чоп этилиши ана шу муҳим ишда катта роль ўйнайди, деб ҳисоблайман.

«Плинум паблишинг корпорейшн» компанияси правлениеси кенгашининг раиси М. Тэш Л. И. Брежневнинг нутқ ва мақолалар тўплами АҚШда ўз вақтида нашр этилганлигини таъкидлади. Ҳозирги вақтда, деди у, тинчликни сақлаш учун, кескинликни юмшатиш учун курашдан ҳам муҳимроқ вазифа йўқ. Америка китобхонлари Совет Иттифоқининг сиёсати ҳақида, унинг энг муҳим халқаро масалалар борасидаги позицияси тўғрисида биринчи манбадан билиб олишдек жуда яхши имкониятга эга бўлдилар. Шу боисдан чоп этилган тўплам жуда катта аҳамиятга эгадир. Бу — тинчликнинг тақдири ҳақида ташвишланаётган ва ядро урушига йўл қўймасликка интилаётган ҳар бир киши учун қўлланмадир.

Компания президентининг ўринбосари Ф. Каламбус қуйидагиларни хабар қилди:

— Бу китоб Вашингтонда, Нью-Йоркда ва Американинг бошқа йирик шаҳарларида сотила бошланди. Орадан кўп вақт ўтмай, Л. И. Брежнев асарлари тўплами АҚШнинг бутун территориясида китоб магазинларининг жавонларига қўйилади. Мен, деди у, ўзимни ҳамма нарсадан хабардор киши деб ҳисоблайман. Мен телевизион эшиттиришларни мунтазам равишда кўриб бораман, ҳар куни камида иккита йирик газетани кўздан кечираман. Аммо китобни ўқиб чиққанимдан кейин кўп фактлардан бехабар эканлигимни билиб олдим. Мен америкалик ҳар бир киши бу китобда ўзи учун кўпгина мароқли ва ибратли гапларни топишига аминман.

ЯДРО ФАЛОКАТИГА ЙЎЛ ҚЎЙИЛМАСИН

Совет Иттифоқи АҚШ ва Ғарбдаги бошқа мамлакатларни ядровий қуролланиш соҳасида тийилиб туришга астойдил даъват қилиб, жаҳон халқлари ядро уруши бошланиб кетиши хавфи остида яшашларига йўл қўйиш мумкин эмаслигини муттасил таъкидлаб келмоқда. Кишилар бундай урушнинг олдини олмоқ учун унинг даҳшатли оқибатларини билишлари керак. Шу боисдан ҳам Л. И. Брежнев КПСС XXVI съездида олға сурган янги комплекс ташқи сиёсий ташаббуслар ҳозир барча қитъаларда зўр бериб муҳокама қилинмоқда. Ана шу ташаббуслар орасида ядро фалокатининг олдини олиш ҳаётий зарурат эканлигини кўрсатиши лозим бўлган мўътабар халқаро комитет тузиш тўғрисидаги таклиф муҳим ўринни эгаллайди. Турли мамлакатларнинг атоқли олимлари шу комитетга аъзо бўлишлари мумкин эди.

Кенг жамоатчилик, шу жумладан йирик олимлар совет таклифини актив қўллаб-қувватлаётганликлари унинг актуал эканлигидан далолат беради. Илм-фан соҳибларининг, шу жумладан ғоят инсонпарвар касб намояндалари бўлмиш медикларнинг ҳам эҳтимол тутилган ядро уруши хавфи ва оқибатларига инсоният эътиборини жалб қилиш йўлидаги овозлари тобора қатъият билан янграмоқда. Американинг «Врачлар ижтимоий масъулият учун курашда» деган нуфузли жамоат ташкилотининг президенти Хелен Колдикотт Совет Иттифоқининг янги таклифларига юксак баҳо бериб, жумладан, мўътабар халқаро комитет тузиш ғояси катта аҳамиятга эга, деди. У қатъий аминки, шу таклифнинг амалга оширилиши турли мамлакатлар халқларининг инсониятни ядро уруши хавфидан қутқаришга қаратилган умумий куч-ғайратларида ижобий роль ўйнаган бўлур эди.

Бошқа кўпгина мамлакатларнинг олимлари ҳам худди шундай фикрни билдирдилар.

ХАЛҚАРО ОБЗОР

Шу кунларда АҚШда ўтаётган ва совет медицинасининг таниқли намояндалари делегацияси иштирок этаётган халқаро конференцияда эҳтимол тутилган ядро можаросининг медицинавий оқибатлари проблемалари кўриб чиқилмоқда.

Чет эл матбуотининг маълумотларига кўра, ҳозир йиғилган ядро қудрати планетадаги жамики мавжудотни 15 марта қириб ташлашга етарли. «Инсоният тарихида биринчи марта бир авлод ўтмишни, ҳозирни ва келажакни жисмоний йўқотиш имкониятига эга», — деди америкалик сенатор Г. Хемфри. Олимлар илмий-техник тараққиёт ўсган сари сифат жиҳатидан янги оммавий қирғин воситалари пайдо бўлиб бориши мумкин, деб огоҳлантирмоқдалар. Янги воситалар ҳатто ядро қуролидан ҳам кучлироқ бўлиши мумкин. Кўпгина олимлар ҳозирги босқичдаги қуролланиш пойгасини унинг зарарли натижаларига қараб тўла асос билан росмана уруш оқибатларига тенглаштирмоқдалар. Улар шу қуролланиш пойгаси чоғида моддий ресурслар ва одам ресурслари беҳуда сарфланаётганлигини кўрсатмоқдалар.

Олимлар ядро урушининг фалокатли оқибатларини равшан тасаввур этяптилар. Шунинг учун ҳам тобора кўпроқ олимлар инсоният учун урушдан чекланишдан кўра муҳимроқ ва оқилона бошқа йўл йўқ, деб ҳисобламоқдалар. Совет Иттифоқининг янги ташаббуслари мана шу йўлнинг калитини таклиф этяпти ва у дунёда тобора кенгроқ кўламда қўллаб-қувватланмоқда.

ҒАРБИЙ ЕВРОПА ТАШВИШЛАНМОҚДА

Яқинда Страсбург районида (Франция) Франция Президенти В. Жискар д'Эстэн билан ГФРнинг федерал канцлери Г. Шмидт ўртасида бўлиб ўтган «норасмий учрашув» сиёсий обзорчиларнинг эътиборини ўзига жалб қилди. Бу учрашувда иккала мамлакат ташқи ишлар министрлари ҳам қатнашдилар.

Учрашув якунлари тўғрисида ахборот эълон қилингани йўқ. Франс пресс агентлигининг маълумотларига кўра, бу учрашувда, жумладан, айниқса КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Л. И. Брежнев бир қанча мамлакатларнинг давлат ва ҳукумат бошлиқларига яқинда юборган мактуби асосида Шарқ билан Ғарб ўртасидаги муносабатлар каби муҳим масалалар муҳокама қилинди. Бу мактубда Совет Иттифоқининг КПСС XXVI съездида қўйилган жуда муҳим ташқи сиёсий таклифларига эътибор жалб қилинади. Бу — Совет Иттифоқининг тинчликни мустаҳкамлаш, қуролланиш пойгасини жиловлашга қаратилган янги таклифлари бутун дунёда ғоят катта эътиборга сазовор бўлганлигининг яна бир далилидир.

Франция — Ғарбий Германия учрашуви илгаридан кўзда тутилмаганди. Матбуотнинг фикрича, шу икки мамлакат билан АҚШ ўртасида пайдо бўлган чуқур келишмовчиликлар бу учрашувни тақозо этган. Жуда муҳим масалалар — социалистик мамлакатлар билан муносабатлар, аввало кескинликни юмшатиш сиёсатини сақлаб қолиш, шунингдек маълум даражада миллий озодлик ҳаракатларига ёндашув хусусида Ғарбий Европадаги икки катта давлат билан Қўшма Штатларнинг фикри бир-бирига тўғри келмаяпти. Ғарбий Европада Америкадаги янги маъмуриятнинг ташқи сиёсий йўлининг хатарли бурилишлари ташвиш билан кузатиб борилмоқда. Бу йўл давлатлар ўртасида конфронтацияни кучайтиришга ва «совуқ уруш» иқлимини тиклашга олиб боради.

Маълумки, Франция билан Ғарбий Германия ўртасида шу йилнинг февралида Парижда юксак доирада ўтказилган кейинги учрашувдаёқ иккала мамлакат Америкадаги янги ҳукумат билан ҳамкорлик қилишларида «заифлик аҳволига рози бўлиш ва ҳарбий жиҳатдан устунликни излаш мутлақо истисно этилади» дегандилар. Бу сафар Франс пресс агентлигининг Страсбург районида бўлган учрашув якунлари тўғрисида берган ахборотида Франция ва ГФР Рейган маъмуриятининг ҳозирги сиёсатини «ғоятда ижобий» деб таърифлаганликлари айтилади. Аммо берилган бундай баҳо ўртадаги мавжуд келишмовчиликлар бартараф этилганлигидан далолат бериши эҳтимолдан ҳолидир. Масалан, «Котидьен-де пари» газетасининг маълумотларига кўра, музокаралар чоғида «канцлер Шмидт Бонн Шарқий Европага нисбатан аввалги сиёсатни давом эттириш ниятида эканлигини таъкидлаб, АҚШнинг Совет Иттифоқига нисбатан ҳарбий жиҳатдан устунликка эришиш борасидаги ҳаракатини қоралаган».

Ғарбий Европа мамлакатлари кескинликни юмшатиш сиёсати бераётган афзалликларга ўз тажрибаларида қаноат ҳосил қилдилар. Шундай экан, улар бу сиёсатни Америка маъмуриятининг империалистик муддаолари йўлида қурбон қилишга рози бўлишлари амри маҳол. Совет Иттифоқининг янги таклифларига, тинчлик ва тараққиёт йўлидаги ҳамкорликни давом эттириш даъватига «эски қитъа» халқлари зўр эътибор билан қараётганликлари ҳам шуни тасдиқлай олади.

И. ЛАПИЦКИЙ,
В. МАЛИШЕВ.
(ТАСС).

КОНВЕРТЛАРНИ ОЧГАНДА

ФАРОВОНЛИК РАМЗИ

Ғиждувон районидаги Армечян қишлоқ Совети территорияси кейинги йилларда таниб бўлмас даражада ўзгарди. Икки йил мобайнида капитал қурилиш ва ободончилик ишларига пландаги 700 минг сўм ўрнига 900 минг сўм маблағ сарфланди. 624 ўринли икки қаватли ўрта мактаб, 50 ўринли ошхона, замонавий медпункт, магазин, кутубхона, марказлашган новвойхона, 90 ўринли боғча-ясли ва бошқа маданий-маиший мақсадлардаги бинолар қурилиб ишга туширилди. 1980 йилнинг ўзида 1300 квадрат метр уй-жой қуриб битказилди. Қишлоқларни марказлаштириш ва хутор системасини тугатиш мақсадида қишлоқ Совети территориясидаги С. Айний номли колхознинг ягона замонавий шаҳарчаси бунёд этилади. **Т. МАҚСУДОВ.**

КЕКСАЛАРГА ҒАМХЎРЛИК

Областимизда меҳнаткашлар социал таъминоти соҳасида амалга оширилаётган тадбирлар эътиборга сазовордир. 1980 йилнинг ўзида собиқ колхоз аъзолари, биринчи ва иккинчи группа инвалид гражданларга, Улуғ Ватан уруши қатнашчиларига, Улуғ Ватан урушида ҳалок бўлган ҳарбий хизматчиларнинг оила аъзоларига 60 миллион сўмдан зиёдроқ пенсия ва нафақалар тўланди.

Партия ва ҳукуматимизнинг пенсионерларни ишлаб чиқаришга жалб этиш соҳасидаги тадбирларини амалга ошира бориб, областимизда 32 мингдан ортиқ пенсионернинг ишлаб чиқаришда фаол иштирок этишларига эришдик. Янги беш йилликда областимизда социал таъминот мақсадлари учун белгиланган маблағлар анча кўпайтирилади.

М. ОТАЖОНОВ.
Хоразм область социал таъминот бўлими мудирининг ўринбосари.

ЯККАБОҒ ЖАМОЛИ

Қашқа воҳасининг шимолида жойлашган Яккабоғ шаҳри тобора гўзаллашмоқда. Ҳозирги кунда бу ерда 15 мингдан ортиқ киши яшамоқда. Сўнгги йиллар мобайнида барча қулайликларга эга бўлган 10280 квадрат метр шинам уй-жой бинолари қурилиб, фойдаланишга топширилди. Шаҳар ободончилигига бир миллион сўмдан ортиқ маблағ сарфланди. Тўққиз километр кўча ва 6800 квадрат метр йўлкаларга асфальт ётқизилди. Кўпгина хонадонлар водопровод суви билан таъминланди. 50 га яқин савдо, медицина, маданий-маиший объектлар қурилди. Аҳоли жон бошига коммунал хизмат кўрсатиш 10 сўмга, маиший хизмат кўрсатиш эса 11,5 сўмга етказилди. Шунингдек, 35 гектарлик маданият ва истироҳат боғи ташкил этилди. 100 минг тупдан зиёдроқ мевали ва манзарали дарахт ҳамда гул кўчатлари ўтқазилди. Улуғ Ватан урушида ҳалок бўлган яккабоғликлар хотирасига бағишланган ёдгорлик майдони бунёд этилди.

Бу ишларни амалга оширишда шаҳар Совети ижроия комитети ва унинг атрофига уюшган депутатлардан С. Чориев, Э. Бегимов, О. Бойназаров, А. Каримов, Г. Козлов ва бошқа ўртоқларнинг ҳиссаси катта.

Р. МУРОДОВ.

* * *

Шунингдек, Шаҳрисабз районидан **Ж. Халилов,** Тошкент областидан **Н. Комилов,** Фарғона областидан **А. Тўхтабоев,** Бухоро шаҳридан **О. Маҳмудова,** Киров районидан **Ш. Рўзиматов** ва бошқа ўртоқларнинг редакциямизга йўллаган хатларида республикамиз шаҳар ва қишлоқларини, аҳоли пунктларини ободонлаштириш, кўкаламзорлаштириш соҳасида олиб борилаётган ишлар ҳақида хабар қилинади.

АССАЛОМ, НАВРЎЗ!

ҚУЁШ ШАРҚДАН ЧИҚАДИ

Инсоният тарихида ҳамиша ёнма-ён юрадиган тушунча ва рамзлар бор. Масалан, Америка қитъасининг кашф этилиши ҳақида гап кетганда, хаёлимизга дафъатан Колумб келгани сингари, Шарқ дейилганда, беихтиёр кўз олдимизга чароғон қуёш, баҳор чечаклари, булбул нағмалари келади. Улуғ немис шоири Иоганн Гёте бир шеърида: «Бор, Шарққа бор, эй, йигит, фақат у жойлардагина шеърият мавжуд, сен у ерда чўпонлар билан биргаликда Ҳофиз байтларини такрорлаб, бахтиёр ва хуррам яшашинг мумкин», дейди. Дарҳақиқат, Шарқ ўз табиий минтақасига кўра абадий яшиллик, доимий баҳор маъносидир. Дар ҳақиқат, қуёш Шарқдан чиқади. Офтобнинг заррин нурлари қўзигулларга заъфарон ранг беради, лола баргларига оташин тус ато этади. Бу ҳолнинг барчаси баҳор айёмидан бошланади. Наврўзда барча нарса янгиланади, наврўз туғилиш демакдир, янги кун демакдир. Ҳатто табобат аҳлининг ҳисоб-китобига кўра ҳам мана шу фаслда одам ҳўжайраларидаги кексайиш кескин қисқарар экан. Шарқ кишилари наврўзни туғилиш, яратилиш тимсоли сифатида, инсон руҳининг такрорланмас байрами сифатида неча-неча асрлардан буён нишонлаб келадилар. Улуғ бобомиз Абу Райҳон Беруний ўзининг «Қадимги халқлардан қолган ёдгорликлар» номли машҳур китобида наврўзни таърифлаб, қуйидаги фикрни баён қилади: «Наврўз... қуёшнинг саратон буржига кириш пайтига тўғри келар эди. Сўнгра у орқага сурилгач, баҳорда келадиган бўлди. Энди у бутун йил унга хизмат қиладиган бир вақтда, яъни баҳор ёмғирининг биринчи томчиси тушишидан гуллар очилгунича, дарахтлар гуллашидан мевалари етилгунича, ҳайвонларда то насл вужудга келгунича ва ўсимлик униб чиқа бошлашидан, такомиллашгунича давом этган вақтда келади. Шунинг учун наврўз оламнинг бошланиши ва яратилишига далил қилинган». Бу сатрлар буюк тадқиқотчи олимнинг қаламига мансубдир. Айни вақтда ажойиб шеърий асарлар, ардоқли байтлар ҳам баҳор шаънига айтилган. Узоқ замонларда яшаб ўтган бобокалонимиз Маҳмуд Қашғарийнинг асарларини варақлаб кўрганингизда, наврўз нашидасини тараннум этган тўртликларга кўзингиз тушади. Туркий халқларнинг илк шеърларидаёқ баҳор, яъни наврўз шукуҳи куйланган «Девони луғатит турк»даги қуйидаги байтларга эътибор қилинг:

Турлук жажак ярилди,
Боржинёзим карилди,
Ужмоқ яри кўрулди,
Тумлуғ яри калгусиз.

Яъни:

Турли чечаклар очилди,
Ҳар томонда кўкатлардан ипак тўшаклар ёйилди,
Жаннат ери кўрилди,
Совуқлар қайтиб келмайдиган бўлиб кетдилар.

Мана шу гаплардан кейин яна неча юз йиллар ўтиб кетди. Юқорида биз эсга олган қадимий тилимиз даврлар таъсирида ўзгаришларга учради, лекин баҳор васфи шоирларимиз лафзида азалий оҳангларини йўқотмай жаранглай берди. Нисбатан яқин замонда яшаб ўтган шоирларимиз орасида, айниқса, Фурқат баҳорни, наврўз айёмини тўлиб-тошиб куйлаган эди.

Киши туби-ю кавсар, жаннати ризвонни на қилсин,
Жаҳон айвонида ҳосил бу янглиғ анжуман бўлса,

Ва лекин шу сатрлар сўнгида улуғ баҳорпарвар шоир ижтимоий дарду ҳасратларини очиқ эълон қилиб, шундай дейди:

Сururу шодликни даҳр боғида нечук кўргай,
Камина Фурқатийнинг маскани байтул ҳазан бўлса.

Байтул ҳазан — ғам уйи демакдир.

Кўриниб турибдики, тенгсизлик шароитида ҳатто баҳор ҳам улуғ шоирга юпанч беролмаётибди. Классик шоирларимиз баҳор мавзусига қўл урганларида, уни гўзал армон сифатида ҳам куйлаб ўтганлар. Катта-ю кичик барча шоирларнинг баҳор ҳақидаги шеърларини тўплаганда, билмадим, неча юз жилд бўлар экан! Бу табиий бир ҳолдир. Чунки, баҳор degani севги degani ҳамдир.

Ўзбекистонимиз чексиз чаманзорлар, юксак чинорлар, азамат тоғлар ўлкаси. Ер юзида йил фаслларининг тўрт даври бу қадар гўзаллиги билан намоён бўладиган диёр камдан-камдир. Менинг назаримда она юртимиз табиатидаги мана шу улуғвор гўзаллик, теранлик халқимизнинг бардам руҳида ҳам тўлалигича акс этиб туради.

Баҳор келар қайта-қайта,
Йил қайта-қайта, — деганлари сингари мана бу кун ўлкамизда баҳор кезиб юрибди. Шоҳимардон тоғлари-ю, Нурота яйловлари, Тошкент маҳаллалари-ю Сурхон қирлари яшил либосга бурканган.

Неча-неча бола-бақра-ю ўсмага ўч келинчаклар, тилларидан шукрона тушмайдиган мўйсафид оталар-у нуроний оналар букун офтоб ва яшилликка ғарқ бўлган боғларга, гўдак нафаси янглиғ ғуборсиз шабадалар кезиб юрган кўм-кўк адирларга чиқиб кетадилар. Қозонлар қайнайди, катта-кичик давраларда йигитларнинг ўктам қаҳ-қаҳалари янграйди. Дастурхонларга баҳорнинг тансиқ неъматлари, исмалоқ сомса-ю сумалаклар тортилади. Сочларига баргак боғлаган қизалоқлар басма-бас арғимчоқ учадилар.

Наврўзнинг байрам қилиниши, айниқса, кейинги йилларда оммавий тус олди.

Маросимларга мўътабар ташкилотлар ҳам бош-қош бўлмоқдаларки, бу ҳол ғоятда қувонарлидир.

Ҳозирги даврни биз техника асри, деб атаймиз. Атрофимизга кўз ташласак, нигоҳимиз даставвал қудратли машиналарга тушади. Бу, албатта давр белгиси, тараққиёт манзарасидир. Лекин техника асрида, ўша машиналар-у осмонўпар бинолар орасида инсон қалби йўқолиб кетмаслиги лозим. Шундоқ бир ташвиш бутун Ер юзи одамлари орасида мавжуддир. Инсон боласи учун табиат, унинг гўзаллиги, тоза ҳаво ноёб бир неъматга айланиб бормоқда. Ёзувчи ўз асарида тасвир этадиган турфа номли чечакларни, рассомлар севиб чизадиган ранг-баранг гулларни бугунги ёш болалар табиатда учратса, таний оладиларми? Бу борада, наинки шаҳар, балки қишлоқ болалари ҳам мақтана олмасалар керак. Худди шу сабабга кўра, наврўз байрамининг фазилати яна бир карра ошади.

Аёнки, наврўз фақатгина табиатга ошуфта бўлиш байрами эмас. Қадим-қадимдан баҳорнинг ушбу куни деҳқонлар учун йиллик меҳнат жараёнининг бошланиши ҳисобланади. Ерга дон қадалади, ниҳол экилади, боғларга шакл ва тус берилади.

Улуғ бобомиз Алишер Навоий, гапнинг бошини эшитмаган одамга унинг охирини ҳар қанча уқтирма, у ҳеч нарсани тушунмайди, дейди. Назаримда, фасллар боши ҳисобланган наврўз ҳам шундоқ бир мантиқни эслатади. Яъни кузнинг ҳосили баҳордан билинади, наврўзни англамаган одам бутун бошли йилни ҳам, балки умрни ҳам тушунмай ўтиб кетади.

Халқимизда, баҳорнинг илк неъматини татиб кўрганда шукур дейдиган одат бор. Бинафшани кўзга суриш ёки чаккага тақиб олиш ҳам шундай таомиллардан биридир. Ахир тўғри-да, одам боласи то ҳануз иссиқ жон экан, баҳорга етганлар ҳам, етолмаганлар ҳам бор. Баҳор сўзи халқимизнинг тилидан йил бўйи тушмайди. Бирор одамнинг умри ҳисоб этилганда, у фалон куз ёки фалон қиш яшади деб эмас, балки у шунча баҳорни кўрди, деб қўйишади.

Модомики, наврўз куни кишилар бир-бирларига энг эзгу тилакларини изҳор этишар экан, модомики, наврўз тинчлик ва осойишталик, муҳаббат ва туғилиш рамзи экан, мен азиз юртдошларимга ана шу ниятларнинг барчасини тилайман. Наврўз айёмингиз қутлуғ бўлсин, азиз дўстлар:

Қизғалдоқ баргидек учар дилдан ғам,
Тошқинлар киради қалбимга маним.
Баҳорнинг муборак бўлсин ушбу дам,
Менинг Ўзбекистон — дилбар Ватаним!

Абдулла ОРИПОВ,
Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати.

ЎРИК ГУЛЛАГАНДА... А. Тўраев фотоэтюди.

ЯШИЛ РАНГ

Яшил рангни севаман!
Ана кезмоқда баҳор,
Гоҳ тебраниб чечакдай,
Гоҳ қушлардай талпиниб.
Ҳеч кимга сездирмасдан
Куппа-кундузи ошкор
Яшил рангга бўяйди
Ариқларнинг лабини.

Қолмас бирор тирик жон,
Мавжудотни уйғотар,
«Уйғон! Уйғон» — шивирлар
Шабада тили билан.
Дарахтлар япроқ ёзар,
Ниҳоллар илдиз отар,
Тошларни ёриб чиқар
Игнадай майса, ўлан.

Ўтин қалаб ўчоққа
Ўрик қайнатар она,
«Илик узилди» кунлар
Шарбати бўлур дармон.
Она, қабрингизда ҳам
Майсалар унди яна,
Тағин баҳор сепини
Ёзаётир беармон.

О, афсунгар баҳорим,
Нафасингда ҳикмат бор!
Қандай очилганини ҳам
Билмай қолар бинафша.
Беш кунлик давронидан
Мағруру беихтиёр,
Ўзин бозордан олиб,
Бозор солар бинафша.

Очилмоқ вақти келди,
Очиламан, дер, энди,
Ибо сақлаб қирларда
Ниҳон ётган лолалар.
Ўйнай деса шахтига
Торлик қилиб Ер энди
Осмонга дўппи отиб
Варрак боғлар болалар.

Яшил рангни севаман!
Оҳ, қандай соз, ул санам
Кийиб олмиш бошига
Тож мисоли толбаргак.
Мен севаман! Демак, бас,
Мангуликдир бу олам,
Гуркирак бўлур баҳор,
Табиат бўлур барҳақ!

Муҳаммад АЛИ
Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати.

Кабутарлар қанот ёзмоқда

Яна баҳор келди, яна оламда,
Ажиб бир гўзаллик, ажиб бир баёт...

Шоир айтганидек, яна олам баҳор тароватига бурканди. Севимли диёримизнинг қир-у адирларида, тоғ-у даштларида, шаҳар ва қишлоқларида баҳор нафаси кезмоқда. Бугун қаерда бўлманг, наврўз шодиёнасининг устидан чиқасиз. Наврўз ҳақида ўйлаганимда, кўнглим севинч ҳисларига тўлади. Биз, уруш йилларини, ундан ҳам бурунги оғир қийинчилик даврини кўрган насл бугунги ажойиб кунларга, наврўз шодиёналарига бефарқ қарай олмаймиз. Мана, баҳор осмонида оппоқ кабутарлар қанот ёзмоқда. Биз уруш йиллари мана шундай осуда кунлар келишини қанчалар орзиқиб кутганлигимизни ифода этиш қийин. Оламда тинчлик, осудалик; қирлар ям-яшил, тароватли. Кишилар бир-бирини баҳор байрами билан қутлайди. Кимдир келин тушуради, кимнингдир келини фарзанд кўради, яна биров набира тўйи қилади... Булар барчаси тинчликнинг самараси эмасми?!

Мана шу наврўз кунларида диёримизда совет адабиёти кунлари давом этмоқда. Қўшалоқ байрам зўр шодиёнага айланиб кетди. Азизларим, қўшалоқ байрамингиз муборак бўлсин!

Сора ЭШОНТЎРАЕВА,
СССР халқ артисти, СССР Давлат мукофоти лауреати.

ОНА ТАБИАТ

ҚАТРА

Баҳор! Она табиат, она ер юраги баҳорнинг тароватли, оромбахш нафаси оғушида оҳиста уради.

Анҳор қирғоқларига майса гиламлар тўшалган. Жажжи кўзларини очаётган гўдак сингари дарахт новдаларида куртаклар уйғонади. Далалардаги уватлардан, ариқ бўйларида бўй чўзган ялпизларнинг ҳидини шабада ҳар ёнга сочиб ўйнайди.

Гул ғунчаси атрофида парвона бўлган сабо тун-у кун умид билан унинг табассум айлашини кутади. Ниҳоят, сабонинг дил хонишларидан эркаланган ғунча наргиз киприкларини очади. Инсон меҳрига, табиат қудратига бош эгиб, таъзим қилади.

Қалбда эъзозланган нозик ҳис-туйғулар аста чайқалиб, дилларни ром этувчи дилрабо қўшиқ тиллардан учади. Баҳор чиройидан маст бўлган қиз тўлқинланиб куйлайди:

Қўшиқ тинади. Куй оҳанги ихтиёрсиз йигитни қиз боғига элтади. Қўлларида даста гул тутган йигит қиз қаршисида пайдо бўлади. Нигоҳлар бирбирига тушгач, тун қўйнида қуёш балқигандек атроф ёришади.

Дарахт бутоқларидаги қушчалар бирдан ҳавога кўтарилади. Улар қуш қанотлари билан қарсак чалиб, йигит-қизни кузатиб қоладилар.

Умид боғига экилган севги ниҳоли орзулар ошёнида бўй чўзиб, жамол кўрсатади...

Деҳқон бобо аста далага йўл олади. Ер нафасини тинглайди.

Қундуз ХОЛМИРЗАЕВА.

«НАВРЎЗ»ГА ҚАРДОШЛАР ТАРОНАСИ

СОВЕТ АДАБИЕТИ КУНЛАРИ ҚАТНАШЧИЛАРИ ИЖОДИДАН

Лев ОШАНИН.
СССР Давлат мукофоти лауреати.

Шаҳарлар ҳақида ўйлар

Қалбга муҳрланди Навоий шаҳри,
Кўркам бинолари, шан кўчалари.
Биллур фавворалар очади баҳринг,
Саратон чарчоғи чекиниб нари.
Қумлар орасида ақлинг этиб лол,
Бирдан пайдо бўлар у гўё сароб.
Қаватлар осмон-ла айлашар висол,
Тиниқ ҳовузларда чўмилар офтоб.
Қуёш куйдиради бунда ловуллаб
Саф тортиб турибди ойнаванд уйлар.
Салқин хиёбонда чинор шовуллаб,
Бунёдкор қўлларнинг мадҳини куйлар.
Қурувчи шеърият мафтуни бўлиб,
Шаҳар номин топиб қўйибди жуда.
Номига яраша у завққа тўлиб,
Наво таратади гўзал, осуда.
Навоий кезгандай бўлар саҳролар,
Жўшқин саҳифалар жонланар бунда.
Шундай яралиши керак шаҳарлар,
Яралиши керак кўчалар шундай.
Менинг Моссоветим, сайловчингман мен,
Депутат сайлашган мени икки бор.
Москва оқсоқол, қани энди сен
Қадимий ҳолингча турсанг бетакрор.
Бизга етишмасди катта кўчалар,
Тор ва ночор эди асли бори-да.
Унда бурилолмай танг ҳолда қолар
Богдан Хмельницкий ўз тулпорида.
Ўтмишда қурганмиз бизлар жуда оз,
Энди қурилишнинг бошланди гали.
Москва кенгайиб, бўлиб борар соз,
Богданга проспект керакдир ҳали.
Бугун Кировга ҳам проспект лозим,
Яшна Моссоветим қулочинг ёзиб.
Лекин қайтариб бер Остожанкани,
Қайтар Мясницкий, Моросейкани.
Ёдимга тушади узоқ ўтмишим,
Ногоҳон ўйларим уради туғён,
Қадимий Бухоро ёнида азим
Навоий шаҳрини кўрганим замон.

x x x

Сувсиз чўлда қад тиккан,
Қаршини кўрганмисиз!
Бағрида шан ҳаётнинг
Завқини сурганмисиз!
Шаҳармисан, зўр шаҳар,
Ўзига хос ажойиб.
Чексиз саҳро бағрига
Бормоқда қулоч ёйиб.
Унинг ўз қонуни бор
Ўзгача кўлами кенг!
Нақд икки юз метрдан —
Кўчалари текис, кенг.
Қизил шойи гуллари,
Чўғдай ёниб туради.
Саҳро ўрнида ўсиб
Баҳордай гуркиради.
Оп..оқ пахтаси, гази,
Қовунлари — муаттар,
Бугунгида кўринар
Эртанги кун мунаввар.
Гуллаб яшнайвер, Қарши
Мен чиройинг мафтуни!
Сенла Ўзбекистоннинг
Порлоқ эртанги куни!

ШОҲИСМОИЛ таржимаси.

Римма КАЗАКОВА

САЛОМАТ БЎЛИНГ

Ўзбекистон, республикам менинг!
Қуёшдайин чеҳранг яна этдинг намоён.
Онагинам кўз ўнгимда — тингласам сени,
Эркаловчи сўзларинг: — «Саломат бўлинг!»

Меҳмон келса ҳамиша лутф, тавозе ,тўрдан жой,
Қўлинг кўксингда дейсан: — меҳмон улуғ бизларда,
Мана — қуёшранг палов, мана — роҳатижон чой,
Меҳринг қўшиб айтасан: — «Саломат бўлинг!»

Россияда ғалланинг ўрим-йиғим палласи,
Ўзбекистонни ўйлаб, юраккинам увишар.
Меҳнаткаш одамларнинг мўл бўлдими пахтаси,
Тилакларим ҳамиша: — «Саломат бўлинг!»

Республикам менинг, Ўзбекистоним!
Жазирама кунларда қуёш ўт пуркар.
Лекин далаларда-чи, меҳнат достони,
Достон яратган одам — «Саломат бўлинг!»

Сенинг билан бир Ватан, бир оиламиз,
Бизнинг ҳар бир кунимиз буюк ва гўзал.
Тинчлик барқарор бўлсин! Шул иродамиз,
Яна деймизки мудом: — «Саломат бўлинг!».

ЖАННАТМАКОН ЮРТДА ШОДИЁНА

Раиса АХМАТОВА,
Чечен-Ингушия халқ шоири, автоном республика Ёзувчилар союзи правлениесининг раиси

Ўзбекистонни жаннатмакон диёр, дейдилар. Бу бежиз эмас. Қадим-қадимдан буён Ўзбекистонга нисбатан қўлланиб келинаётган бу ажойиб нисбат бамисоли узукка қўйилган кўздек чиройлидир. Тоғликларда бир ҳикмат бор: бизнинг оқсоқолларимиз янги туғилган гўдакка ном қўйишаётганларида унинг жуссасига ҳам, шаҳдига ҳам қарашади. Болага қўйилган исм у учун оғир бўлмаслиги керак, дейдилар. Шу маънода жаннатмакон диёр деган нисбат Ўзбекистон учун баайнидир. Биз совет адабиёти кунлари муносабати билан ўзбек диёрига келганимизда, кўклам ўзининг мафтункор жозибасини кўз-кўз қилаётган палла эди. Далаларда бўлганимизда кўкатлар ниш уриб, ўриклар гулга бурканган. Борлиқ тенгсиз бир гўзаллик, жозиба касб этган. Айниқса, наврўз байрами ўзининг қандайдир улуғворлиги ҳамда тароватн билан бизни жуда ҳам мафтун этди. Сумалаклар, наврўз дастурхонларини безаб турган наврўз таомлари... Бу ерда ҳар бир ишга, хусусан қутлуғ баҳор байрамига ёши улуғ онахонлар бош-қош бўлар экан. Сумалаклар уйма-уй юриб тарқатилар экан. Биз қишлоқда бўлганимизда, далаларни кезганимизда, қир-адирларда сайр этганимизда ҳамиша ажиб бир хусусиятдан қалбимиз тўлқинланиб турди. Бу ерда кишилар, қўни-қўшнилар, ҳаммаси худди бир ота-онанинг фарзандидек аҳил, тотув ва бир-бири учун жонкуяр, фидойи. Биз ҳамиша улкан «оқ олтин» хирмони қай тариқа бунёд этилар экан, деб ҳайратга тушар эдик. Бу аҳилликни, тотувликни кўргач, ўзбек халқи эришаётган мислсиз зафарларнинг омилини тушунгандек бўлдик.

Ўзбекистон ўзининг тенгсиз жозибаси билан мени мафтун этди. Наврўз кунлари қаерда бўлмайлик, неки воқеага гувоҳ бўлмайлик, ҳамиша тоғлиқ халқим кўз ўнгимда турди. Чунки халқларимизнинг қайси-дир жиҳатлари бир-бирига жуда яқиндир. Бу ажойиб диёрдаги таомиллар ҳам, кимсасиз чўлларни боғу бўстонга айлантираётган чўлқуварларнинг жасорати ҳам, табиат инжиқликларига қарамасдан ҳар йили юқори ҳосил олаётган пахтакорларнинг жасорати ҳам мен учун инсон қудратининг тимсоли бўлиб туюлади.

Мен даставвал ўзбек совет адабиётини сиртдангина билар эдим. Совет адабиёти кунларида иштирок этар эканман, бир қатор ўзбек адиблари билан яқиндан танишиб, улар билан ижодий мулоқотда бўлиб, бу катта адабиёт ҳақида анча бой ва чуқур тасаввурга эга бўлдим. Хусусан, марказий журналларда кейинги йилларда эълон қилинган Одил Ёқубов, Пиримқул Қодиров, Шукрулло, Темур Пўлатов, Абдулла Орипов, Эркин Воҳидов, Ҳалима Худойбердиева каби ўзбек адиблари асарларини ўқиган бўлсам-да, бу адиб ва шоирларнинг ўзлари билан учрашгач, мен замонавий ўзбек адибларининг маънавий оламидан, уларнинг қалбини ларзага солаётган долзарб масалалардан хабардор бўлдим. Лекин, айтиш керакки, уларнинг маҳорат билан ёзилган асарлари таржимада ҳамиша ҳам оригинал даражасида таъсирчан чиқмаётир. Совет адабиёти кунларида бу масалага ҳам эътибор қаратилгани диққатга сазовордир.

АЛЁР

Алёр, жўралар, алёр!
МИРТЕМИР.

Ҳур-ҳур еллар ҳуруллаб,
Турналар «қур-қур»уллаб,
Бу азиз тупроғимга
Наврўз келди гуруллаб!
Алёр, жўралар, алёр!

Бу ҳаво, қандай ҳаво,
Ҳаво эмас, шўх наво.
Ўн саккиз ёш ёрингдек
Сингадур бағринг аро.
Алёр, жўралар, алёр!

Арилар гул талашар,
Ариларга ярашар.
Қаҳ-қаҳа ур, ҳайқир, чоп,
Бу олам яшил-яшил!
Алёр, жўралар, алёр!

Олам иши кута-кут,
Келинчак кўзида ўт.
Зардолининг тагида
Нима бўлибди унут!..
Алёр, жўралар, алёр!

Тут шохида арғимчоқ.
Том бошида қизғалдоқ.
Пойлаб деҳқон йўлини
Пўрсиллайди бўз тупроқ.
Алёр, жўралар, алёр!

Бу кеча гулгун кеча —
Ўчоқда ўт тонггача.
Ким пиширса сумалак
Яшасин-эй минггача!!
Алёр, жўралар, алёр!

Бўлмаганни бўлдирди,
Кулмаганни кулдирди.
Табиатнинг кам-кўстин
Наврўз ўзи тўлдирди!
Алёр, жўралар, алёр!

Ҳўр-ҳур еллар ҳуруллаб,
Турналар «қур-қур»уллаб,
Ўзбегим диёрида
Наврўз кезар гуруллаб!
Алёр, жўралар, алёр!

Азим СУЮН.

ТОНГ ТЎШИДА ОФТОБ КУЛАР...

НАВРЎЗ БАЁЗИ

Наврўз саболари боғлар айланди,
Новдалар-ей биллур нурга айланди,
Лола, наргис саватларга жойланди,
Гул баҳона диллар-дилга бойланди,
Табиат ҳам келиндай чиройланди,
Юраклар-ей қуёшланди, ойланди.

Тоғлар ўрар сабзарангли дуррасин,
Нил чўп қўлда қизлар тортар сурмасин,
Бувижонлар ёяр бу тонг сурпасин,
Дастурхонда неъматларнинг турфаси,
Дилшодликлар қайда, — дея сўрма сен,
Наврўз барин тўкин-бисёр айлади.

Далам елкасида шоҳи чопони,
Қўзи санаб шошар қирда чўпоним,
Саболардан йўллаб совчи-чопарин,
Қирлар сочмиш бинафшайи ифорин,
Назм этсам, бу юртимнинг наҳорин,
Деҳқон ерни байту гулёр айлади.

Тоғ сарвари — ороланар оҳулар,
Ой баркашда бўлишади ёғдулар,
Сумалаклар даврасида чолғулар,
Унутилар изтироблар, қайғулар,
Шеърга кўчар ширин, азиз туйғулар,
Наврўз тўй бошлади, ёр-ёр айлади.

Тонг тўшида қуёш кулар, чароқлар,
Наврўз севги девонини варақлар,
Мажнун толлар сунбулини тароқлар,
Дўст гул била дўсти-ёрин сўроқлар,
Ўтганмисиз юлдуз тўкилган боғдан,
Наврўз тиконни ҳам райҳон айлади.

Ирмоқлар ҳам хаёлимдай оқмоқда,
Нигоҳларим шохлардаги бодроқда,
Қамар кўкда нури-шамин ёқмоқда,
Шеъру туғён, гулдиракда, чақмоқда,
Дил денгизи орзусин алқамоқда,
Наврўз дарвешни ҳам Фарҳод айлади.

Ҳайратига солаётир тоғ бошин,
У гулобдай тутаётир қуёшни,
Иштибога кўмди кексани, ёшни,
У келди-ю шодлик, алёрлар чошдир,
Гул очгуси келар ҳаттоки тошнинг,
Оддий таёқни ҳам шамшод айлади.

Кипригимда муҳаббатнинг шодаси,
Қароғимда шодлигим шалоласи,
Тонглар отар тинглаб анҳор ноласин,
Дилим ўғирлайди қирлар лоласи,
Наврўз олар мўл ҳосил зуволасин,
Ул барака-қутни зурёд айлади.

Рўбарўмда толеимнинг кулгуси,
Уфуради чаманлардан гул иси,
Кел, азизим, сенга баҳор наргиси,
Ҳузурингда таъзимда наврўз қизи,
Осмон тўкар этагингга юлдузин,
Махзунлигинг тарки-барбод айлади.

Келмакдадир турналарнинг карвони,
Ташлаб келар олисларга армонин,
Шукроналар этган ҳар ширин жонни,
Бордир бунда наврўздек гул Ватани,
Гуллар ичра кўрайлик кенг жаҳонни,
Наврўз истагимиз бисёр айлади.

Эътибор ОХУНОВА,
Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати.

БАҲОР ЯХШИ

— Фаслларнинг ичида
Ардоқли қай бириси! —
Дея дўмбоқчалардан
Сўраганди бувиси,
Хол деди:

— Баҳор яхши.
Баҳор яхши, албатта!
Нор деди:
— Баҳор яхши,
Баҳор яхши минг марта.

Ҳатто кичик Алишер:
— Баҳой яхши, баҳой, —дер
Жилмайиб дейди яна:
— Бунинг сабаби бой-да.
Чунки Ленин бобомла
Туғилган-ла баҳойда!

Ҳамза ИМОНБЕРДИЕВ.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ВА ЎзТАГ МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

АХБОРОТ

ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН ХЎЖАЛИКЛАР

Сирдарё областида узумчилик ҳамда боғдорчиликка ихтисослаштирилган янги хўжаликлар ташкил этилди. Уларнинг бири — Ховос районидаги «Қўшқанд» совхозидир. Ўн биринчи беш йилликнинг дастлабки йилидаёқ бу ерда 400 гектар токзор барпо этилди. Беш йилликнинг охирига бориб эса узум ва мевазорлар 2 минг гектар майдонни эгаллайди. Келажакда хўжалик областнинг йирик магиз етиштирадиган базасига айлантирилади.

Шунингдек, Комсомол райони территориясида ҳам узум етиштиришга ихтисослаштирилган янги хўжалик ташкил этилди ва унга «Баҳор» номи берилди. Шундай қилиб, қўриқ область бағрида ташкил топаётган бундай хўжаликлар сони ўнтадан ошиб кетди.

КАНАЛ ҚУРИЛИШИДА

Янги Свердлов канали трассасида гумбирлаган кучли портлашлар сув йўлининг ўзанини 2 километр узайтирди. Экскаваторлар, бульдозерлар, автомобиллар ёрдамида шунча иш ҳажмини бажариш учун бутун бир ой мобайнида ишлаш керак бўлур эди. Портлатишни қўлланиш қурувчиларга ғўзани суғориш бошлангунга қадар канал трассасининг ярмини фойдаланишга топширишга ёрдам беради. Келгусида эса каналнинг узунлиги 56 километрга етказилади. Канал Варахша массивидаги минглаб гектар чўл ерларини ўзлаштириш, янги пахтазорлар, боғ ва токзорлар вужудга келтириш имконини беради.

ЛИМОНЗОРЛАР КЕНГАЙТИРИЛМОҚДА

Чортоқ районидаги «Ўзбекистон» совхозининг цитрусчилари янги теплицага лимон кўчатларини ўтқаза бошладилар. Бу ерга 500 туп кўчат ўтказиш мўлжалланмоқда. Уларни парвариш қилиш учун тажрибали боғбонлар ажратилган. Ҳозир Наманган областида ихтисослаштирилган 5 та совхоз цитрус мевалар етиштириш билан шуғулланмоқда, 60 дан кўпроқ колхоз ва совхозда лимонзорлар бор. Ўн биринчи беш йилликнинг охирига бориб бу ерда цитрус мевалар экилган майдонларни ўн баравар кўпайтириш кўзда тутилган.

АГРЕГАТГА ЮҚОРИ БАҲО

Ўзбекистон ССР «Госкомсельхозтехника»сига қарашли Чорбакир механизациялаштирилган кўчма колоннаси рационализаторлари яратган «Чорбакир-12» агрегатига мутахассислар юқори баҳо беришди. Бу агрегат чорвачилик биноларини гўнгдан тозалаш учун мўлжалланган бўлиб, уни ишлатиш қулай — бу янги агрегатларни Бухоро областининг сут-товар фермаларида жорий этиш кўзда тутилмоқда.

ПАРРАНДАЧИЛИК ФЕРМАЛАРИ

Арнасой районидаги Ю. Фучик номли совхозда парранда фермаси қуриб битказилди. Бу ферма 30 минг товуқни боқишга мўлжалланган. Райондаги бошқа хўжаликларда ҳам парранда фермалари ташкил қилинган. Уларнинг ҳар бири йилига 2—3 тоннадан парҳез гўшт ва 300 минг донадан тухум бера олади.

Совет адабиёти куни қатнашчилари республикамизнинг диққатга сазовор жойлари, маданий-тарихий обидалар билан қизғин танишмоқдалар. Яқинда бир гуруҳ меҳмонларимиз ёзувчи С. Бородиннинг уй-музейида бўлишди.

С. Молгачёв фотоси.

ЛЕНИНГРАДДАН ХАТ

МАРКАЛАР ХАЗИНАСИ

Ленинградда Давлат почта маркалари коллекцияси сақланмоқда. Бу маркалар нима учун сақланади? Унинг аҳамияти ҳақида А. С. Попов номли марказий алоқа музейининг почта ҳақи белгилари бўлими мудири Лидия Николаевна Панова шундай ҳикоя қилади:

— Ленинград шаҳрида почта маркалари коллекцияси 1872 йилдан буён сақланади. Почта департаменти чиновниклари Москвадаги политехника кўргазмаси учун биринчи бўлиб кичкина филателия экспозицияси тайёрлаганлар. Ўша вақтда сақланган маркалар коллекцияси 10 мингга етар-етмас эди.

Ҳозир почта ҳақи белгилари Давлат коллекцияси 6 миллион почта маркаси, маркаланган конверт ва карточкадан иборат. Булар узоқ йиллар Россия империяси почта директори бўлган князь Безбородкониинг собиқ «жавоҳир» омборида, ҳарорати доим 14—16 даражали 12 та катта пўлат сейфларда, ойналик шкафларда сақланмоқда. Давлат аҳамиятига эга бўлган бу ажойиб бойлик СССР ва бутун жаҳон халқлари маданиятининг ёдгорлиги ҳисобланади. Коллекциянинг асосий фонди 200 дан ортиқ фундаментал альбомдан иборат. Булар орасида 1857 йилда ишланган дастлабки миниатюралардан тортиб, Россиянинг Туркия, Хитой каби чет эллардаги почта идораларида фойдаланилган конверт ва маркалари ҳам бор.

Бутун дунё почта союзи ташкил қилинган 1874 йилдан бери ана шу союзга аъзо бўлган мамлакатлар ер юзининг ҳамма томонларида янги чиқарилган почта маркаларини мунтазам билиб борадиган бўлдилар. Ленинград музейига жаҳоннинг ҳамма чеккаларидан сон-саноқсиз конверт ва марка бандероллари келиб туради. Бу янги маркалар тўққиз нусхада олиниб, союз аъзолари бўлган СССР, УССР, БССР га юборилади.

Почта ҳақи белгиларини нашр этиш ва тарқатиш дирекцияси музейда узоқ сақлаш учун янги маркаларни 250 нусхадан жўнатиб туради. Шунингдек, филателист ҳаваскорлари ҳам тўплаган маркаларини музейга совға қиладилар.

СССР Давлат филателисти хазинасида камдан-кам учрайдиган марка ва конвертлар мавжуд. Чунончи, 1930 йил ишланган совет авиа почтасига оид маркалардан бири саноат қурилишлари фонида акс эттирилган дирижабл тимсолида ифода топган. 1969 йили «Союз-4» космик кемаси командири В. А. Шаталов номига ёзилган «Фазогир» конверти ҳам шу жумлага киради. Музей коллекцияларидан намуналар Бутуниттифоқ ва халқаро кўргазмаларида намойиш қилиниб, бир неча бор мукофотга сазовор бўлди. Ўтган йил маркалари хазинаси кўргазмаси билан Нью-Делида танишиш мумкин бўлди. Шунингдек, Ленинградда «Лондон-80» ва «Норвекс-80», «Москва — Париж — Ленинград» каби кўргазмалар Нева дарёси соҳилидаги кўркам шаҳарда намойиш қилинди. Бу йил ҳам ана шундай тадбирларни ўтказиш кўзда тутилган.

В. ЗЕМНИЦКИЙ.

ШАХСИЙ КУТУБХОНА ОММА ХИЗМАТИДА

ИХЛОС

Бухоро область, Қизилтепа район «Ёш ленинчи» колхозининг бригадири Ато Адизов шахсий кутубхонасида 1,5 минг китоб бўлиб, ундан бригада коллективи, қолаверса хўжаликнинг барча китобсеварлари баҳраманд бўлишаётир.

Кишида қизиқиш, ихлос бўлса, барча ишни уддаларкан. Ато ака Адизовни колхозда «ёстиғи ҳам, кўрпаси ҳам китоб бригадир» дейишади. Дарҳақиқат, колхоз кутубхонасида топилиши мушкул газета, журнал ва китобларни у кишининг шахсий кутубхонасида учратиш мумкин. Ато ака китобларининг бир қисми дала шийпонида туради. Чунки унинг кўп вақти бригадаси аъзолари орасида, қайноқ меҳнат қучоғида ўтади.

Ато Адизов оддий колхозчи, кейинроқ табелчи бўлиб ишлади. КПСС сафига киргач, хўжалик ижтимоий-сиёсий фаолиятида актив қатнашди. Ишбилармонлиги, ишчанлиги туфайли колхоз партия ташкилотига раҳбарлик қилди. Сўнг ўз истаги билан қолоқ бригадага бошчилик қила бошлади. Мана, йигирма олти йилдирки, қадрдон бригадасида ҳалол меҳнат қилиб келаётир. Унинг хизматлари партия ва ҳукуматимиз томонидан муносиб тақдирланди. Ато ака кўксини Октябрь Революцияси, ва Меҳнат Қизил Байроқ орденлари безаб турибди.

— Ерга чигит тушди дегунча шийпон бригаданинг иккинчи уйига айланади, лекин китобнинг макони асли уйида, — дейди колхоз раиси Мамат ака Сафаров.

Ато Адизов шахсий кутубхонасида ўзбек классик ва ҳозирги замон машҳур адибларининг қатор асарларини, илмий-оммабоп, чет эл прогрессив ёзувчиларининг китобларини учратиш мумкин.

Китобни севган, ардоқлаган Ато ака ўзгалар ҳам ундан баҳраманд бўлишини истайди. Шу сабаб унинг шахсий кутубхонаси ҳамиша гавжум. Камтарин зиёкор учун бу катта бахт.

Ҳ. ҚОДИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЖОНАЖОН ВАТАН БЎЙЛАБ

РСФСР:

«УРАЛ» — ПИШИҚ МАРКА

Уральск автомобиль заводи ишлаб чиқараётган «Урал—4320» маркали шатак машинага Сифат белгиси берилди. Корхона маҳсулотининг 80 процентидан кўпроғини энг юқори сифат категориясида ишлаб чиқармоқда.

Коллектив ана шундай юк машиналарини кўплаб ишлаб чиқаришни икки йил муқаддам ўзлаштирган эди. Шу вақт ичида машина энг мураккаб шароитларда яхши ишлаётганини кўрсатди. Бу шатак машина дизель двигатель билан таъминланган.

Бу йил корхонанинг асосий конвейеридан ўтган йилдагига нисбатан икки ярим баравар кўп шатак машина чиқади.

БЕЛОРУССИЯ:

ОТА-ОНАЛАР УҚИМОҚДА

Баҳорги таътил кунларида ўз болалари учун қизиқарли ишлар программасини тузиш ота-оналар университети тингловчилари учун синов иши бўлди. Бундай университет Брест областидаги Ляховичи ўрта мактаб ҳузурида ташкил қилинган.

Болаларга мароқли экскурсиялар, спорт мусобақалари, энг яхши конструктор ва бадиий ўқиш конкурслари таклиф қилинади. Бунда ота-оналарнинг ўзлари экскурсияга бошчилик қиладилар, тренер, ҳар хил ўйин-кулгиларнинг ташкилотчиси бўладилар. Университетда машғулотлар болаларнинг биринчи ўқув йилидан бошланиб, бутун 10 йил мобайнида давом этади.

Ҳозир республикада 800 дан зиёд ана шундай ота-оналар университети ишлаб турибди.

Ажаб савдолар

ЭРТАГА КЕЛИНГ...

— Туяга янтоқ керак бўлса бўйнини чўзади, бобой. Пенсияни ейдиган сиз, зарур экан, қатнайсиз-да.

— Ўн йилдан бери идорангга қатнайвериб, оёғимда оёқ қолмади, болам. Саксонга кирдим, бир марта бўлса ҳам пенсиямни кўрсам дейман. — Темирвой ота кўзларига ёш олди, чопонининг бари билан намланган киприкларини артиб инспекторга мўлтираб қараб қўйди. Инспектор йигит эса унинг аҳволини тушунмадими ёки тушунишни истамадими, ҳар ҳолда қайсарлик билан икки оёғини бир этикка тиққанича қарияга безрайиб қараб ўтираверди:

— Шундоқ бобой, иш стажингизда кемтик жойи бор экан, яна уч йил ишлаб келасиз, кейин пенсия тайинлайман. Қалай келишдикми? — деди у қўлидаги китобни варақлаб, бармоғи билан ниқтаб кўрсатар экан.

— Қандоқ қилиб ишлай, билагимда куч-қувватим бўлмаса, — Темирвой ота яна инспекторга мўлтираб қаради. — Жон болам, ўша китобингни тағин ўт-бетини қараб кўр, зора менга ўхшаганлар ҳақида ҳам ёзиб қўйилган бўлса.

Учқўрғон шаҳар социал таъминот бўлимининг инспектори Шамсиддин Раимжонов пенсияга чиқиш дардида юрган Темирвой ота Юсуповнинг ҳадеганда гапга тушунавермаганидан диққинафас бўлиб кетди шекилли, «Э, боринг-е, қанақа одамсиз ўзи, сизга яна уч йил ишлаб келинг, дедимми, бўлди-да, кетавермайсизми?» дегандай қўл силтади.

Тарвузи қўлтиғидан тушган Темирвой ота ҳужжатларини белбоғига ўради-да, қаддини букиб хонадан чиқиб кетди. Мана, қарийб ўн йилдан бери аҳвол шу. Унинг на кўнимни бор, на тиними. Ёши ҳам саксондан ўтиб қолди. Бунинг устига, кексалик экан, қонун-қоидаларга тушунавермай, ким нима деса, шунга қулоқ солиб, боши айланиб кетади. Ўзидан ўн, йигирма ёш кичикларнинг пенсияга чиқиб, davраларнинг тўрида ўтиришганини кўрганида юраги баттар эзилиб кетади. Ахир, бутун умри меҳнат билан ўтган бўлса-ю, анави Раимжонов дегани «яна уч йил ишлаб берсангиз, пенсияга чиқараман» деб ўтирса. Ҳар келганида шу гапни такрорлайди. Илгарилари эса «у ҳужжатингиз йўқ, бу ҳужжатингиз нотўғри ёзилган» деган баҳона билан, гап тополмай қолганида бўлса «бугун областга кетяпман, эртага келинг», деб қайтарарди. Ўн йилдан бери Учқўрғон шаҳар социал таъминот бўлимига қатнайвериб, отанинг бир эмас, ўнлаб ковуши тешилди.

Темирвой ота «уф» тортиб, кампирининг ёнига ҳассасини дўқиллатиб келганида Заҳрохон буви унинг аҳволига дарров тушуна қолди.

— Дадаси, уч йил нима деган гап, ўшаларнинг айтганига кўниб, бирор енгил-елпи ишга кира қолинг, — деди у чолига маслаҳат солиб.

— Шундай қилмасам бўлмайдиганга ўхшайди...

Темирвой ота айни ҳузур-ҳаловат кўрадиган пайтида яна ишга кириб, ҳар кун, ҳар соатни санаб ўтказадиган бўлди. Ниҳоят социал таъминот бўлимининг инспектори айтган пайт келиб, шаҳар алоқа бўлимидан яна уч йил ишлаганлиги тўғрисида справка ёздириб олди-да, бошқа ҳужжатлар билан бирга Ш. Раимжоновнинг олдига қўйди.

— Келинг, бобой хизмат? — отани таниса ҳам танимасликка олиб деди инспектор.

— Эсингдами, ҳув анов йили стажингиз етмайди, деб қайтаргандинг, болам. Шуни етказиб келдим. Мана, справкаларим. Энди менга ҳам пенсия берарсан-а?

Инспектор Темирвой отага кўзларини пирпиратиб тикиларкан, елка қисиб қўйди:

— Сизни негадир танимаётирман, бобой.

— Йўғ-е, ундай дема Шамсиддин болам, идорангга қатнайвериб отнинг қашқасидай танилиб қолган Темирвой отанг бўламан-а, яхшилаб қара, наҳотки танимаётган бўлсанг.

— Э, бўлди-бўлди, танидим. Юсупов бўласиз-а? Оббо сизей, ҳалиям юрибман денг...

Инспектор томоқ қириб олиб, гапида давом этди:

— Энди гап бундай, бобой, уч йил ишлаб юриб бекорга овора бўлибсиз. Суриштирдик, аслида бундан ўн йил эмас, йигирма йил олдин қарилик пенсиясига чиқишингиз керак экан. Аммо олдин колхозда ишлаган экансиз, шу сабабли пенсияни сизга колхоз бераркан. Мана ҳужжатларингиз, буларни район социал таъминот бўлимига топширинг.

Шамсиддин Раимжонов ҳужжатларни чолнинг олдига ташлади. Ишнинг бундай чаппасига айланиб кетишини кутмаган Темирвой ота нима дейишини билмай, қотиб қолди.

— А? Нималар деяпсан, болам? — деди у бир оздан сўнг ўзига келиб. — Ахир, колхоздан шаҳарга кўчиб келганимга аллазамонлар бўлган-ку. Жуда бўлмаса ҳужжатларимга бирров кўз югуртириб чиқ, ўшанда ёзиб қўйилгандир...

— Гап шу, бобой, сизга пенсияни район социал таъминоти бўлими белгилайди. Боринг энди, бошимни қотирманг, ишларим кўп...

— Ҳали ундай, ҳали бундай деб сарсон қилганингдан кўра, дилингдагини айта қолсанг бўлмайдими? — Темирвой ота «хайф сенга шу идора-ю, шу лавозим» дегандай афсусланиб бошини силкиди-да, хонадан чиқиб кетди. У шу боришда Учқўрғон шаҳар прокурори ҳузурига кириб, бутун дардини тўкиб солишга аҳд қилди.

Прокурор И. Раҳматуллаев отанинг арзини тинглаб бўлгач, шаҳар социал таъминот бўлими идорасига телефон қилиб, отага пенсия берилмаётгани сабабини суриштирди. Телефондан яна ўша Ш. Раимжоновнинг овози эшитилди:

— Темирвой ота гапимизга тушунмай сизни безовта қилибдилар-да? Уларни буёққа юборинг, пенсияларини албатта, тўғрилаб берамиз.

— Прокурорга шикоят қилибсиз-да, бобой, — деди инспектор шаҳар социал таъминот бўлимига қайтиб келган Т. Юсуповни майна қилгандай ҳиринглаб. — Майли, пенсиянгизни тўғрилаб бераман, ойига ўн сўм оласиз, етадими?...

— Ўн сўм? Шунча сарсонгарчиликдан кейин-а? Инсоф борми ўзи? — Темирвой ота қулоқларига ишонмади.

— Болам, мен аввало пенсияни сендан эмас, давлатдан сўраяпман. Пенсия олишга ҳуқуқим бўлгани учун қонун бўйича расмийлаштирасан, гап шу!

— Хоҳласангиз ўн сўм ёзаман, хоҳламасангиз ана катта кўча, — отани майна қилиб тиржайиб ўтирган Ш. Раимжонов унга эшикни кўрсатди. Темирвой ота чопони этагини қоқди-да, идорадан чиқиб кетди.

Меҳнаткашларнинг ариза ва шикоятига масъулият билан муносабатда бўлиш, уни ўз вақтида ҳал этиш ҳар бир масъул лавозимли кишининг муҳим бурчидир. Шундай экан, Учқўрғон шаҳар социал таъминот бўлимидаги баъзи кишиларнинг ўз хизмат вазифасини суиистеъмол қилиб, меҳнаткашларга нисбатан беларво муносабатда бўлаётганини, уларнинг илтимоси, ариза ва шикоятларига ўз вақтида чора кўрмаётгани сабабини нима билан изоҳлаш мумкин?

Н. АЛИМОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

ФАН-ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

ТАБИАТ ТАЙЁРЛАГАН БЎЁҚЛАР

Белоруссия ботқоқликларида ўт-ўлан, барг ва йўсинларнинг кўп асрлик бижғима суви ғоятда чидамли бўёқ ҳосил қилган. Олимлар торфдан табиий бўёқ ажратиб олиб, уни ҳосил қилиш саноат технологиясини ишлаб чиқдилар.

Бу янгилик декоратив-амалий санъатда кенг кўламда қўлланади. Чунки у ёғоч тузилишини бўрттириб кўрсатади ва унга ёқимли табиий тус бағишлайди. Бундай бўёқ анъанавий кимёвий бирикмаларга нисбатан буюмни анча тез бўямайди, вақт ўтиши билан уни-қиб кетмайди ва мутлақо безарардир. Турли қўшимчалар ёрдами билан бўёқ камалакнинг ҳамма тусларини бериш мумкин.

Белоруссиялик олимлар тайёрлаган бу бўёқ халқаро ва Бутуниттифоқ кўргазмаларида намойиш этилди ва рассомлар унга ғоят қизиқиб қолдилар. Белоруссия ССР Фанлар академияси Бутуниттифоқ торф илмий-тадқиқот институтининг экспериментал базасида шу маҳсулотни ишлаб чиқаришни ўзлаштиришга қарор қилинди.

Д. ПАТИКО,
Минск. ТАСС мухбири.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

СССР Денгиз флоти министрлигининг
САХАЛИН ДЕНГИЗ ПАРОХОДЧИЛИГИГА ҚАРАШЛИ
КОРСАКОВ ДЕНГИЗЧИЛАР МАКТАБИ

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Мактаб матрос-моторист, матрос-машинист, ошпаз, моторист-электрикларни тайёрлайди.

Мактабни тугатганлар чет элларга қатнайдиган кемаларда ишлайдилар.

Мактабга Совет Армияси сафида ҳарбий хизматни ўтаб қайтган, камида 8-синф ҳажмида маълумотли, 26 ёшгача бўлган йигитлар қабул қилинади.

Ўқиш муддати 10 ой.

Мактабга кириш имтиҳонисиз қабул қилинади.

Машғулотлар группалар комплектлангандан сўнг бошланади.

Ўқиш даврида курсантлар давлат таъминотида бўладилар: бепул форма кийими, овқат, ётоқхона ва стипендия берилади.

Абитуриентларга медицина комиссиясидан ўтиш вақтида бепул ётоқхона ва овқат берилади.

Танлаган ихтисоси кўрсатилиб, мактаб бошлиғи номига ёзилган аризага қуйидаги ҳужжатларни қўшиб қимматбаҳо хат қилиб юборилади: тўлиқ таржимаи ҳоли, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат (асли), медицина справкаси (матрос ихтисоси учун рангни сезиш қобилияти кўрсатилган 286-форма), сўнгги иш жойидан, хизмат жойидан, ўқиш жойидан характеристика, 3х4 см. ҳажмдаги 6 та фотосурат, 20 тийинлик почта маркаси, авиаконверт.

Турар жойидан пропискадан ўтганлиги тўғрисидаги белги қўйилган паспорт, ҳарбий билет ва меҳнат дафтарчаси шахсан кўрсатилади.

Мактабга чақириқ қоғози келгандан сўнг борилади.

Қабул комиссияси абитуриентни ўқишга қабул қилмаган тақдирда ҳамма харажатларни мактабга кирувчи қоплайди.

Мактаб адреси: 694000, Сахалин область, Корсаков шаҳри. Телефонлар: 2-27-09, 2-32-77.

Бутуниттифоқ Меҳнат Қизил Байроқ орденли
«ТРАНССИГНАЛСТРОЙ» ТРЕСТИНИНГ
СИГНАЛИЗАЦИЯНИ МАРКАЗЛАШТИРИШ ВА БЛОКИРОВКАЛАШ БЎЙИЧА
820-ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН ҚУРИЛИШ-МОНТАЖ ПОЕЗДИ

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқишга Совет Армияси сафларидан запасга бўшатилган жангчилар қуйидаги ихтисосликлар бўйича қабул қилинадилар: темир йўл транспорти ва Тошкент метрополитенида автоматика ва телемеханика қурилмаларининг электр монтажчиси.

Ўқиш муддати — 6 ой (3 ой назария ва 3 ой практика бўйича).

Ўқувчилар ўқиш давомида ойига 90 сўм ҳажмида стипендия ва бепул овқат билан таъминланадилар.

Ишлаб чиқариш практикаси даврида стипендияга қўшимча равишда умумий иш ҳақининг 50 проценти ва 30 процент коэффициент қўшиб берилади. Меҳнат ҳақи — ишбай-мукофотли.

Битирувчилар хоҳишларига кўра «Транссигналстрой» трестининг ихтисослаштирилган қурилиш-монтаж ташкилотларига ишга юборилишлари мумкин.

Қуйидаги имтиёзлар берилади: меҳнат отпускаси даврида темир йўлда ишлаётган бир киши учун ва унинг қарамоғидаги бир киши учун бепул юриш, олий ўқув юртларига киришни хоҳлаганлар корхона йўлланмаси бўйича ўқишга конкурсдан ташқари қабул қилинишлари мумкин. Уларга оширилган стипендия тўланади. Бошқа шаҳардан келганлар ётоқхонадан жой ва белгиланган тартиб бўйича квартира оладилар, махсус кийим-бош билан таъминланадилар.

Машғулотлар 1 июлда бошланади.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатлар керак бўлади: аттестат ёки маълумоти тўғрисида гувоҳнома, паспорт, ҳарбий билет, меҳнат дафтарчаси, 3 та фотосурат (3х4 см.).

Қуйидаги адресда жойлашган кадрлар бўлимига мурожаат этилсин: 700074, Тошкент шаҳри, Ҳамза райони, Маҳзуна кўчаси, 1-тупик, 14«а»-уй (15, 26-автобусларнинг «СТО заводи» бекати. Парфюмерия фабрикаси рўпарасида). Телефонлар: 91-69-15, 91-69-05.

ВАСХНИЛ Ўрта Осиё бўлимининг
ЎРТА ОСИЁ ИПАКЧИЛИК ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ
бўлимлар ва лабораториялар бўйича
ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

катта илмий ходимлар: ишлаб чиқариш экспериментлари (Тошкент областининг Товоқсой посёлкаси), пебринага қарши кураш тадбирларини ишлаб чиқиш, ипакчиликни механизациялаш ва электрлаштириш, наслчилик иши; ипак қурти ва тут дарахтини стационар синаш.

кичик илмий ходимлар: ипак қуртини боқиш технологияси (2), ипак қурти ва тут дарахтини стационар синаш (2), пебринага қарши биопрепаратларни ишлаб чиқиш (2), ипакчиликни механизациялаш ва электрлаштириш (3), ишлаб чиқариш экспериментлари лабораторияси.

Конкурс муддати — 30 мартгача.

Ҳужжатлар, конкурслар тўғрисидаги низомга мувофиқ, қуйидаги адресга юборилсин: 702044, Тошкент область, Калинин район, Жарариқ алоқа бўлими. Справкалар учун телефонлар: 46-15-02, 46-16-01.

●

ЎЗБЕКИСТОН ССР МЕҲНАТ БЎЙИЧА ДАВЛАТ КОМИТЕТИ
Назарбекдаги ер қимирлаш оқибатларини бартараф этиш учун ташкилий равишда қурувчи ишчиларни

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Ишга қурилиш касбига эга бўлган ёлғиз эркак ва аёллар ҳамда ёрдамчи ишчилар таклиф қилинади.

Меҳнат шартномасини тузган кишиларга бирйўла пул нафақаси, йўл харжи берилади, иш жойига бепул етиб бориш имкони яратилади ва яхши жиҳозланган ётоқхона берилади.

Меҳнат шартномасини тузиш ва справкалар олиш учун меҳнат бўйича район вакилларига, Тошкент шаҳрида эса Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 6-хонадаги ишга жойлаштириш бюросига ҳамда ишга жойлаштириш район пунктларига мурожаат қилинсин.

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 22/III да **Кузнинг биринчи куни** (16.00). 24/III да **Келинлар қўзғолони** (19.30).

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 22/III да **Отасининг қизи** (12.00), 24/III да **Баланд дорга осилма** (12.00, 15.00, билетлар сотилган).

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«Ўргатилган айиқлар» аттракциони иштирокида янги программа** (12, 16 ва 19.30).

●

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси
БОТАНИКА ИНСТИТУТИ
анатомия, морфология ва ўсимликлар цитоэмбриологияси лабораторияси бўйича
КАТТА ИЛМИЙ ХОДИМ
(ботаник)
вакант вазифасига

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Конкурс муддати — 20 апрелгача.

Ариза ва ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: Тошкент шаҳри, 143-алоқа бўлими, Ф. Хўжаев кўчаси, 32-уй.

●

Тошкент шаҳар ижроия комитети маиший хизмат кўрсатиш бошқармасининг

РЎЗҒОР УСКУНАЛАРИ ВА МЕБЕЛЛАРИ КОМБИНАТИ

РЎЗҒОР УСКУНАЛАРИ ВА МЕБЕЛЛАРНИ ТАЙЁРЛАЙДИГАН ВА РЕМОНТ ҚИЛАДИГАН ТОШКЕНТ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ

ДЕБ ҚАЙТА НОМЛАНДИ

Ўзбекистон ССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетининг чет элларга эшиттириш бошқармаси коллективи режиссёр Н. Носировга отаси

Тошпўлат НОСИРОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

22 МАРТ, ЯКШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Зарядкага сафланинг. 10.05 — А. Данилов чалади. 10.30 — Будильник. 11.00 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 12.00 — Здоровье. 12.45 — Сўнгги почта. 13.15 — Совет Иттифоқи чет эллик меҳмонлар нигоҳи билан. 13.30 — Қишлоқ янгиликлари. 14.30 — Музикали киоск. 15.00 — Спектакль. 17.25 — Киносаёҳатчилар клуби. 18.25 — Мультфильмлар. 19.00 — Треуголка балетидан. 2-сюита. 19.15 — Халқаро панорама. 20.00 — Даврани кенг олинг. 21.30 — Время. 22.00 — Футбол бўйича СССР кубоги. 23.45 — Дўстлик кубоги.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Санъат усталари. 11.30 — Болалар учун кўрсатув. 12.05 — Қувноқ стартлар. 13.05 — «Оқ кема». Бадиий фильм. 14.45 — Ўзбекистонда совет адабиёти кунлари. 16.00 — Ўзбекистон спорти. 16.30 — Реклама. 18.05 — Мультфильм. 18.25 — Фонарик. 18.55 — Юрак ҳамиша йўлда. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Цирк, цирк, цирк. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Телевизион миниатюралар театри. 21.30 — Время. 22.00 — Наврўзи олам.

ҚИРҒИЗИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

16.00 — Фрунзе кўрсатувлари.

23 МАРТ, ДУШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Мультфильм. 11.20 — Ҳужжатли фильмлар. 11.40 — Концерт. 12.35 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 15.45 — Онамларнинг мактаби. 16.15 — Болалар ва ўсмирлар музикаси Бутуниттифоқ ҳафталигининг очилиши. 17.30 — Ёшлар адреслари. 18.30 — Сўз — съезд делегатларига. 19.00 — Гандбол бўйича Европа чемпионларининг кубоги. 19.30 — Беш йиллик ва коллектив. 20.00 — Грециянинг миллий байрами. — Мустақиллик кунига. 20.20 — Яширин обком ҳаракатда. Кўп серияли бадиий фильм. 1-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Опера билан учрашув. Танаффус пайтида дунё воқеалари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I.

18.00 — Қўғирчоқ фильм. 18.10 — Концерт. 18.45 — Советский воин. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Зариповлар сулоласи. 20.15 — Чорвачилик — зарбдор фронт. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Ўзбекистонда совет адабиёти кунларининг тантанали ёпилиши ва совет адабиёти интернационал кечаси.

II.

18.40 — Болалар учун фильм. 19.00 — Ёшлик. 20.00 — Янгиликлар. 20.15 — Ҳужжатли фильмлар.

РАДИО

22 МАРТ, ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Ассалом, Наврўз! 9.15 — Табассум. 11.30 — Т. Алиматов концерти. 12.10 — Ўзбекистон ишчиси. 13.00 — Чорвадорларнинг баҳорги юмушлари. 13.30 — Йўл бошида. 14.00 — Наврўз — баҳор байрами. 15.40 — Театр микрофон олдида. 18.15 — Спорт программаси. 19.25 — Ўзбекистонда совет адабиёти кунлари кундалиги. 19.40 — Оркестр куйлари. 20.15 — Қиз қалби қўшиқлари. 21.00 — Наврўз лласи. 22.30 — Лирика кечаси. 23.15 — Дам олиш соатида.

23 МАРТ, ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Яхши кайфият. 9.15 — Совет турмуш тарзи. 9.35 — Баҳор тароналари. 10.15 — Ёзувчилар микрофон олдида. 12.10 — Ўзбекистан индустриальний. 13.00 — Қўзилатиш мавсуми кундалиги. 14.00 — КПСС аграр сиёсати — амалда. 18.15 — Социализм иқтисодий ривожланишининг янги марралари. 18.25 — Ёшлик. 19.00 — Ўзбекистонда совет адабиёти кунларининг ёпилиши. 21.00 — Шу куннинг муҳим сиёсий воқеалари. 21.10 — Унутилмас кунлар. 21.30 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.30 — Ғ. Ғулом шеърлари билан айтиладиган қўшиқлар. 23.15 — Дам олиш концерти.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Редакция адреси: 700000, Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04, редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05, масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05, секретариат — 33-72-83, 32-53-06; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19, марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси 32-55-70, халқаро ҳаёт — 32-54-14, саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09, қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20; 32-54-18, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24, ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27, хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13, иллюстрация — 32-57-22, коммунистик тарбия — 32-54-29, стенографистка — 33-73-43, 32-54-05, жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26, 32-52-26; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 5-19-71; Сирдарё — 2-05-27; Сурхондарё — 3-92-36; Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. 02869. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. В. — 68. 7